Ազգ

Azg
armenian daily

29 ՕԳՈՍՏՈՍ 1996. ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ. # 162 (1168)

Թուրքիան եւ Իրանը միացրել են իրենց էներգամատակարարման ցանցերը

ԹԵՀՐԱՆ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՏ-AFP: Համաձայն Իրանի ԻՌՆԱ գործակալության հաղորդագրության, Իրանը միացրել է իր էլեկտրամատակարարման ցանցը Թուրքիայի հետ եւ վերջինիս տարեկան 150 մլն կվտ էլեկտրաէներգիա է մատակարարելու: Այս մասին համաձայնություն է կայացվել այս ամսում Թուրքիայի վարչապետ Նեջմեթթին Էրբաքանի Թեհրան կատարած այցի ընթացքում:

Կառավարություն-մուսուլմաններ խաղաղություն Ֆիլիպիններում

ՄԱՆԻԼԱ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՏՍՏ: Ֆիլիպինների կառավարությունը խաղաղության դաշն կկնքի երկրի մուսուլման անջատողականների հետ Ջակարտայում կայացած արարողության ընթացքում: Դրանով վերջ կտրվի երկրի հարավային Մինդանաո կղզում 24 տարի շարունակվող պատերազմին, որ 50 հազար կյանք էր խլել: Այնուհանդերձ, խաղաղության դաշինքը, ըստ մասնագետների, անմիջական բարելավում չի բերի երջանիկ ազգաբնակչության կյանքում:

ԵՐԵՎԱՆ

Բյուրականի աստղադիտարանը՝ Վիկտոր Համբարձումյանի անվան

Ազգային ակադեմիայի նախագահության որոշումով

Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայի Բյուրականի աստղադիտարանը հեսայսու կրելու է նրա հիմնադիր ու երկարամյա տնօրեն Վիկտոր Համբարձումյանի անունը: Այնտեղ կստեղծվի մեծանուն գիտնականի տուն-թանգարանը: Այդպիսի որոշում է կայացրել ՀԳԱԱ նախագահությունը երեկ տեղի ունեցած նիստում, որը վարում է ակադեմիայի նախագահ ակադեմիկոս Ֆադեյ Սարգսյանը: Նախագահությունը հենության առավ ՀԳԱԱ պատվավոր նախագահի հիշատակը հավերժացնելու հարցը՝ «նկատի ունենալով ակադեմիկոս Վիկտոր Համբարձումյանի խոշորագույն ավանդը Հայաստանում գիտության զարգացման գործում, նրա մեծանուն ներդրումը համաշխարհային գիտության մեջ»: Մի կողմից, նիստում որոշումներ կայացվեցին ակադեմիայի իրավասության շրջանակներում, մյուս կողմից՝ մշակվեցին առաջարկություններ, որոնք պետք է ներկայացվեն հանրապետության կառավարությանն ու երեւանի քաղաքապետարան:

Նախագահության որոշման համաձայն, երեք տարին մեկ ՀԳԱԱ-ում կկազմակերպվեն համբարձումյանական միջազգային ընթերցումներ, որոնք կկայանան սեպտեմբերի երկրորդ կեսին: Կսահմանվի ՀԳԱԱ Վ. Համբարձումյանի անվան ոսկե մեդալ լավագույն գիտական հետազոտության համար, որը կշնորհվի 3 տարին մեկ մեծանուն գիտնականի ծննդյան օրը՝ սեպտեմբերի 18-ին: Ակադեմիայի նախագահության շենքում ՀԳԱ հիմնադիր նախագահ ակադեմիկոս Հովսեփ Օրբելու կիսանդրու կողքին կկանգնեցվի Վիկտոր Համբարձումյանի կիսանդրին: Որոշվեց իրականացնել Վ. Համբարձումյանի գիտական հետազոտությունների ու հրապարակախոսական նյութերի ակադեմիական հրատարակությունը: Առաջարկվեց, որ այն լինի նրա գիտական երկերի նախորդ տարիներին լույս տեսած եռահատորյակի շարունակությունը: Վ. Համբարձումյանի արխիվը կկենտրոնացվի Բյուրականի աստղադիտարանում, դրանում ամփոփված նյութերը կհրատարակվեն ՀԳԱԱ նախագահության որոշմամբ: Արխիվի գիտական ղեկավար նշանակվեց ակադեմիկոս Ռուբեն Վիկտորի Համբարձումյանը, որը խոսքով ու արդյունքով անգամ նման է իր հայտնի հորը: Այդ աշխատանքները համակարգելու նպատակով կազմավորվեց հանձնաժողով՝ ՀԳԱԱ փոխնախագահ ակադեմիկոս Յուրի Շուքուրյանի ղեկավարությամբ:

Տես # էջ 2

ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐ

Հայրիկյանը չի սպասում պատմության գնահատականին եւ իրեն համարում է «հայ իրականության ամենահաջող քաղաքական գործիչը»

ՌՈՒԲԷՆ ՓԱՍԱՅԱՆ

Պարույր Հայրիկյանի յուրաքանչյուր հանդիպում յուրօրինակ ֆրազների հրավառություն է պարունակում: Այնպես որ, չնայած նրա գործարար հրավերին ծանոթացնել եւ մեկնաբանել լրագրողներին իր քաղաքական այցեքարտը եւ ազգային համաձայնության թեկնածուի վերաբերյալ ԱԻՄ-ի առաջարկը, նրա միակության, անփոխարինելիության ճնշող զգացողությունը չէր հեռանում: «Մեզ երկրորդ կամ առաջինը լինել պետք չէ, որովհետեւ մենք առաջինից առաջինն ենք: Որպես քաղաքական գործիչ Հայրիկյանն ինչ-որ մեկի գնահատականի, հովանավորության պետքը չունի: Ամենամեծ գնահատական տվողը պատմությունն է»: Խոսքն, անշուշտ, ոչ թե առաջիկայի, այլ 30 տարիների դիմակայության մասին է, որի ընթացքում նրա հետամտած բոլոր քաղաքական նպատակները, «որոնց համար զոհաբերել են ինձ, իմ հարազատներին, որոնց դեմքերում նաեւ ընկերներիս, նրանց ընտանիքներին», անպայման չեն անցել: Այդպիսի հայտարարություններից արդյունքում դժվար է հավատալ, որ առաջինը կամ երկրորդը լինելու հիվանդություն ոչ ԱԻՄ-ը, ոչ էլ Հայրիկյանը չունեն, եւ որ ճգնաժամային իրավիճակում ոչ միայն ժողովուրդը, այլեւ քաղաքագետները (մասնավորապես նախագահության 6 թեկնածուները) փնտրում են միասնական՝ թեկնածու: Անշուշտ, բնական է, որ դեռ անցած տարի ազգային միասնության թեկնածուի գաղափարն առաջադրելիս ԱԻՄ-ը ներկայացրել էր Պ. Հայրիկյանի թեկնածությունը: Բայց ոչ որ, առավել եւս լրագրողները, չեն պնդում, որ ընտրություններից առաջ միավորումն անհրաժեշտ է, եւ շատերին քիչ քիչ էլ հանելի չէ իշխանության նետած «ընդդիմության միավորվելու անկարողության» խայծը: Հանելի չէ նաեւ ԱԻՄ-ի շնորհիվ ներմուծված այն նորամուծությունը, որն արգելում է ցնցել բոլոր թեկնածուների անունները: Ինչո՞ւ: Չէ որ դա եւս վերաբերմունք է, չարյաց փոքրագույնն ընտրելու ցանկության բացակայություն: Այլապես «Գոյություն, ի՞նչ որակավորում»: Ասված մի արտահայտություն, որ ազգային միասնության թեկնածուի սցենարը նմանվի ռուսական տարբերակին, որի դեմ այժմ ուշ ակնկալը, ակնթարթը խցելն էլ չէր օգնում: Ձեռնտու նախագահին մեծ լինելու լուրերին, այնուամենայնիվ ակնհայտ էր, որ միասնական թեկնածու նրան չէ, որ որն Հայրիկյանը դիտարկում է. «Խոսում են արդարությունից, բայց համայնքային ու տեղամասային 1800 հանձնաժողովներից գրեթե 1750-ում բոլոր նախագահները լեոնական են, փոխնախագահները լեոնական են, քարտուղարները լեոնական են»:

Տես # էջ 2

ՏԱՐԱԾՔ

Հռչակագիր ընդդեմ երեխաների սեռական շահագործման

ՍՏՈԿՀՈԼՄ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՏ-AFP: Չորեքշաբթի օրը միջազգային համաժողովը, որին մասնակցում էին 126 երկրների ներկայացուցիչներ՝ ընդունել է հռչակագիր ընդդեմ երեխաների սեռական շահագործման: Փաստաթղթը նշում է, որ երեխաների սեռական շահագործումը եւ այդ հողի վրա չարաշահումները վերածվել են միլիարդավոր դոլարներ արժեցող մի «արտադրության», որում ներգրավված են մոտ 2 մլն երեխաներ: Համաժողովը ընդունել է նաեւ գործողությունների օրակարգ՝ հիշյալ հիմնախնդիրը լուծելու նպատակով:

Քլինթոնը խթանելու է երեխաների ընթերցասիրությունը

Չորեքշաբթի օրը (այսօր) իր «21-րդ դարի գնացքով» Չիկագո ժամանելուց առաջ, որտեղ ներկայացնելու է իր նախընտրական պլատֆորմը, նախագահ Քլինթոնը հայտարարեց, որ 2.75 միլիարդ դոլար է հատկացնելու երկրում գրագիտության տարածման եւ մասնավորապես երեխաների ընթերցասիրությունը խթանելու ծրագրին: Իսկ Չիկագոյում արդեն նա կհայտարարի հարկային կրճատումներ տանտերերին եւ կխոստանա սոցիալական նպաստներից հրաժարվելու ցանկության դեպքում աշխատանք գտնել աշխատունակների համար: Ընդհանուր առմամբ, իր չորսօրյա «գնացքային» ընտրարշավի ընթացքում նախագահ Քլինթոնը 8,5 միլիարդ դոլար արժողությամբ առաջարկություններ արած կլինի, ծրագրեր՝ որոնք կենսագործվելու են առաջիկա 6 տարվա ընթացքում: Երեկվա հավաքներին Քլինթոնի կողքին մասնակցեցին նաեւ նախագահական նախկին թեկնածու, սեւամորթ պաստորի Ջեսի Ջեքսոնը եւ Նյու Յորքի նախկին կառավարիչ Մարիո Կուոմոն, որոնք մինչ այդ դեմ էին արտահայտվում նախագահի մի շարք ծրագրերին:

TWA-ի «Բոինգը» Նազարբաեւին չի պատկանել

28 ՕԳՈՍՏՈՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Ղազախստանից, ստացված հաղորդագրությունները ծանուցում են, որ նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւը նախատեսում է այսօր մամուլի ասուլիս հրավիրել TWA ավիաընկերության օդում պայթած «Բոինգ» օդանավի շուրջ տարածված բամբասանքների առիթով: Մ. Նահանգների պաշտոնյաները հստակորեն հայտարարել են, որ օդանավը երբեւէ չի եղել Նազարբաեւի սեփականությունը, սակայն Ղազախստանի եւ Ռուսաստանի մամուլների որոշ հրապարակումներ շարունակում են հակառակը պնդել, նշելով, թե օդանավն, իբր, մի ժամանակ պատկանել է Նազարբաեւին, իսկ վերջինս այն ետ է վերադարձրել՝ մեխանիկական թերությունների պատճառով:

Յասեր Արաֆաթի համբերության բաժակը լցվեց

28 ՕԳՈՍՏՈՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ», BBC: Պաղեստինի նախագահ Յասեր Արաֆաթն այսօր հայտնեց, որ Հորդանան գետի արեւմտյան ափին հրեական բնակավայրերն ընդարձակելով Իսրայելի իշխանությունները Պաղեստինի ժողովրդին պատերազմ են հայտարարում: Արաֆաթն Իսրայելի առաջնորդներին այս առիթով հիմարներ անվանեց: Ռամալլահում երկուշաբթի ունեցած պաղեստինյան օրենսդիր խորհրդի նիստում, Արաֆաթն ասաց, թե Իսրայելի կառավարությունը հանցավոր է նաեւ որոշ հանցագործությունների ու խախտումների մեջ: Նա հայտնեց, որ «իրադարձությունն այժմ խիստ սրված է», եւ ավելացրեց, որ պաղեստինցիներն այժմ չեն կարող լռել ու հանդուրժել, իր բնորոշմամբ, դժոխային ծրագիրը: Իսրայելցիները երեկ քանդեցին Երուսաղեմում կառուցվող պաղեստինյան հասարակական կենտրոնի շենքը եւ հայտարարեցին, թե Հորդանանի արեւմտյան ափին հրեա վերաբնակների համար նոր տներ են կառուցելու: Դա գրավյալ տարածքներում բնակարանների առաջին շինարարությունը կլինի 1992 թվականից ի վեր, երբ աշխատավորական կուսակցության նախկին կառավարությունը «սառեցրել» էր նախագիծը: Արաֆաթն ասաց, թե այս մարտը Իսրայելն է սկսել եւ կոչ արեց վաղը քաղաքի գործադուլ հայտարարել արեւմտյան ափում եւ Գազայում, իսկ բոլոր մահմեդականներին, ներառյալ պաղեստինցիներին Արաֆաթը հորդորեց ուրբաթ օրը մեկնել Երուսաղեմ եւ համերաշխության ցույց անցկացնել Ալ-Աքսա մզկիթի մոտ, չնայած որ Իսրայելը Գազայի եւ արեւմտյան ափի 2 միլիոն պաղեստինցիներին արգելում է մտնել Արեւելյան Երուսաղեմ: Իսրայելի պաղեստինցիներին զգուշացրեց Յասեր Արաֆաթի կոչերին հետեւելով չսրել իրադրությունը եւ վաղը Հորդանանի արեւմտյան ափում եւ Գազայի հատվածում համընդհանուր գործադուլ չանել:

Սիրիան ուզում է վերսկսել այնտեղից, որտեղ ընդհատվել էին բանակցությունները

ԴԱՄԱՍԿՈՍ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՏՍՏ: Սիրիան հայտարարեց, թե պատրաստ է վերսկսել խաղաղության խոսակցությունները Իսրայելի հետ այն պայմանով, որ դրանք վերսկսեն ճիշտ այն կետից, որտեղ ընդհատվել էին մարտ ամսին, Իսրայելի նախկին կառավարության հետ: Այսինքն այն կետից, որ բանակցությունները գնում էին Գոլանի բարձրավանդակից իսրայելական ուժերի հանգրվանային, թե՞ միանգամից հեռացման մասին:

Լեդի Դիանան 20 միլիոն դոլար կստանա ծիսդոսի փոխարեն

28 ՕԳՈՍՏՈՍ, BBC: Արքայազն Չարլզի եւ արքայադուստր Դիանայի 15 տարի տեւած ամուսնությունն այսօր լուծվեց Լոնդոնյան դատարանի կարճատեւ արարողության ընթացքում: Ոչ որոշ ոչ արքայազնը եւ ոչ էլ լեդի Դիանան ներկա չէին: Ըստ ամուսնալուծության պայմանների, նախկին ամուսինները պարտավորվեցին իրենց համատեղ կյանքի մասին հարցազրույցներ չտալ: Դիանան կորցրեց Նորին արքայական գերազանցություն տիտղոսը, սակայն ստացավ շուրջ 20 միլիոն դոլարի փոխհատուցում:

ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՒՄ Է ՀՀ ԻՐԱՎԱԳԵՏՆԵՐԻ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԳԵՏՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ

Մամուլի աշխատողների վերաբերմունքը նախագահի թեկնածուների նկատմամբ

բացասական եւ ավելի շատ բացասական (տոկոսներով)		դրական եւ ավելի շատ դրական (տոկոսներով)
21,49	Սերգեյ Բադալյան	13,95
41,99	Պարույր Հայրիկյան	39,92
42,18	Աշոտ Մանուչարյան	17,86
35,78	Վազգեն Մանուկյան	46,37
35,65	Արամ Սարգսյան	19,15
12,07	Լեւոն Տեր-Պետրոսյան	69,24

«Դժվարանում եմ պատասխանել» տարբերակը չի նշվում:

Մամուլի, լրատվության միջոցների աշխատակիցների շրջանում հարցվել է 181 լրագրող: Առանձնացված ներկայացվել են միայն այն խմբագրությունների միջինացված ցուցանիշները, որտեղ հարցված լրագրողների թիվը սոցիոլոգիական ընտրանքի տեսանկյունից ներկայացուցչական է:

ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐ

Հայրիկյանը չի սպասում պաշտոնի զննահատականին եւ իրեն համարում է «հայ իրականության ամենահաջող քաղաքական գործիչը»

Սկիզբը՝ էջ 1

Պարոն Հայրիկյանը խոսեց հանձնաժողովների հավասարակշռված կազմ ստեղծելու անհրաժեշտության մասին։ «Եթե կայանա ընտրությունների երկրորդ փուլը, միասնական թեկնածուի գաղափարը կախված ծե՞ր թե՞ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի օգտին» մեր հարցին նա պատասխանեց. «Երկրորդ փուլում միասնական թեկնածուին ինքնըստինքյան կձեւավորի ժողովուրդը։ Այդ դեպքում քաղաքացիների դերը կարեւորական է։ Ես դա վատ չեմ համարում։ Բայց, ի վերջո, ես քաղաքացի եմ եւ ինձ պետք է լավագույն լուծումներն առաջարկեի։ Ոչ թե ժողովուրդն ստիպեր ինձ միավորվել ժողովրդի կամքով միակ մնացած թեկնածուի օգտին։ Բայց երբ քաղաքացիներն զգան, որ ոչ թե քաղաքական գործիչները, այլ ինչ-որ գյուղի մեծամասնությունն է վճռորոշ եղել, չեմ կարծում, թե դա շահեկան կլինի Լ. Տեր-Պետրոսյանի համար»։

Պարոն Հայրիկյանը հայտարարեց նաեւ, որ միասնական թեկնածու առաջադրող իրենց թիմը մենակ չի թողնելու ապագա նախագահին, եւ յուրաքանչյուրը վերցնելու է աշխատանքի ծանրության իր բաժինը։ Պարզվեց, որ ԱԻՄ-ում «աշխատանքի ծանրության բաժին» ձեւակերպումը համապատասխանում է մեզանում ընդունված պաշտոնների եւ միջազգային պորտֆելների բաժանում հասկացություններին։ ԱԻՄ-ի եւ Պ. Հայրիկյանի առաջարկները խիստ հետաքրքրական են։ Մասնավորապես, իր՝ նախագահ դառնալու դեպքում նա պատրաստվում է ստանձնել նաեւ վարչապետի պարտականությունները եւ ձեւավորել ազգային համաձայնության կառավարություն։ Դրանում կներգրավվեն կուսակցությունների ու կազմակերպությունների կարող անձինք, այդ թվում եւ Հայ հեղափոխական դաշնակցությունից, որը, ԱԻՄ-ի առաջարկությամբ, հավասարի իրավունքով այսօր մասնակցում է ազգային միասնական թեկնածուի ընտրությանը։ «ՀՅԴ-ն հանիրավի զրկված է ընտրություններին մասնակցելու իրավունքից, եւ անբարոյական է նա, ով կհայտարարի, թե ընտրություններն արդար կլինեն, երբ դաշնակցությունը կասեցված է»։ Պարոն Հայրիկյանը հանգամանորեն մեկնաբանեց իր քաղաքական այցեքարտը, որը ծրագրի մի մասն է։ Այստեղ տեղ են գտել խաբված ավանդատուները, թոշակառուները, փոքր բաժնետերերը, բանակի քաջերը եւ այլն։ Հետաքրքրական է «չբացառել սեփականաշնորհման անվան տակ օրինախախտումներով յուրացված ազգային արժեքները վերստին ազգայնացնելը» կետը, որը ի հակառակ ԱԻՄ-ի՝ շուկայական հարաբերությունների հետեւորդ լինելուն, ազգային արժեքների պահպանման նախանձախնդրի կեցվածք է։ Ընտրողները հնարավորություն կունենան ծանոթանալ այս թերթիկին, որը տպագրված է ճաշակավոր ձեւավորմամբ։ Իսկ միասնական թեկնածուի ընտրությունը կպարզվի մինչեւ սեպտեմբերի 1-ը՝ վեցնյակի եւս մի հանդիպման ընթացքում։ «Որովհետեւ այդ միավորումը ոչ թե աթոռների, այլ երկիրը ճգնաժամից դուրս բերելու նպատակ է հետապնդում»։

ԱՊՀ

Բելառուսի կուսակցությունները վերջնագիր են տալիս Լուկաշենկոյին

ՄԻՆՍԿ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՖ-DPA։ Բելառուսի քաղաքական կուսակցությունները ընդունել են մի վերջնագիր՝ պահանջելով, որ նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն փոխի իր հրամանագրերը՝ համապատասխանեցնելով դրանք երկրի սահմանադրության պահանջներին։ Եթե նախագահը չկատարի այդ պահանջը մինչեւ սեպտեմբերի 15-ը, ապա կուսակցությունները մտադիր են նախաձեռնել Լուկաշենկոյին պաշտոնանկ անելու ընթացակարգը։ Վերջնագիրը ստորագրել են 14 կուսակցություններ եւ այլ կազմակերպություններ, այդ թվում կոմունիստական կուսակցությունը, ժողովրդական ճակատը եւ մի շարք արհմիություններ։

Սահմանապահ հրամանատարները հռչակագիր են նախապատրաստում

ԹԲԻԼԻՍԻ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Սեպտեմբերի 12-14-ը Թբիլիսիում կկայանա ԱՊՀ երկրների սահմանապահ զորքերի հրամանատարների խորհրդի նիստ։ Քննարկվելու է ԱՊՀ երկրների սահմանապահ ռեժիմի պահպանման սկզբունքների հռչակագրի նախագիծը։ Կոնսուլտացիաներ կանցկացվեն ԱՊՀ-ի երկրների արտաքին սահմանների պաշտպանության եւ սահմանային միջադեպերի կարգավորման շուրջ։

Բյուրականի աստղադիտարանը՝ Վիկտոր Համբարձումյանի անվան

Սկիզբը՝ էջ 1

Հայաստանի կառավարությանն ուղղված առաջարկությունների թվում են հետեւյալ նախաձեռնությունները.

- Վիկտոր Համբարձումյանի անունը շնորհել Երեւանի հրապարակներից ու մետրոպոլիտենի կայարաններից մեկին,
- գիտնականի անունով անվանակոչել դպրոցներ Երեւանում, Գյումրիում ու Վանաձորում,
- սահմանել կրթաթոշակներ Երեւանի պետական համալսարանի, Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի, Խ. Աբովյանի անվան հայկական մանկավարժական ինստիտուտի ուսանողների, ՀԳԱԱ եւ ԵՊՀ ասպիրանտների համար։

ՀԳԱ նախագահությունն առաջարկեց հուշատախտակներ փակցնել Երեւանյան այն տների ճակատին, ուր ապրել է Վ. Համբարձումյանը։

Հավանություն արժանացավ նաեւ նշված առաջարկներին՝ ՀՀ կապի նախարարությանը հրատարակել նամականիշներ եւ Հովսեփ Օրբելու, Վիկտոր Համբարձումյանի, ՀԳԱ այլ ականավոր անդամների դիմանկարներով, ինչպես նաեւ Հայաստանի կենտրոնական բանկին՝ մեր ակադեմիայի առաջին երկու նախագահների դիմանկարներով հուշադրամներ արտադրելու մասին։

Այս ամենին ավելացնենք հետեւյալ առաջարկը։ Մեր կարծիքով, անհրաժեշտ է, որ Ռուսաստանում Հայաստանի դեսպանությունը, մեր մտավորականությունը, բոլորս ջանքեր գործադրենք, որ Վ. Համբարձումյանի անունը հավերժացվի նաեւ Մոսկվայում ու Սանկտ Պետերբուրգում, ուր ուսանել ու աշխատել է գիտնականը, Պուլկովոյում, ուր նա սովորել է ասպիրանտուրայում, եւ Ելաբուգայում (Թաթարստան), ուր գլխավորել է Լենինգրադի համալսարանի էվակուացված մասնաճյուղը։

Եվս մեկ առաջարկ։ Ցայսօր հավերժացված չեն ՀԳԱ անդամներ Վազգեն Ա Պալճյանի, Արտաշես Շահինյանի, Մխիթար Ջրբաշյանի, Բենիամին Մարգարյանի, Գագիկ Դավթյանի, այլոց անունները։ Թվում է, որ ժամանակն է արժանին մատուցել նրանց հիշատակին ու գործին։

ՏԻԳՐԱՆ ԼԵՎՈՆՅԱՆ
ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից,
«Ազգի» համար

Օգոստոսի 28-ին Մամուլի ակումբի նախաձեռնությամբ Ժուռնալիստի տանը հրավիրված հանդիպման հյուրն էր ՀՀ նախագահի թեկնածու Աշոտ Մանուչարյանը։ Հանդիպման հենց սկզբից հայտարարությամբ հանդես եկավ «Աշխատանքի կուսակցության» ներկայացուցիչը։ Հայտարարության իմաստն այն էր, որ հիշյալ կուսակցությունը «վերլուծելով թեկ-

կական կյանքում դեր է ստանձնի առաջատարկող, այլ ոչ թե առաջնային դեր։

Իսկ ակտիվ արտաքին քաղաքականություն իրականացնել Հայաստանի համար նշանակում է հանդես գալ նախաձեռնությամբ։

Այնուհետեւ Մանուչարյանը պատասխանեց քաղաքական բնույթի հարցերին։ Դրանցից մեկը վերաբերում էր ընդդիմության միասնական

Տեր-Պետրոսյանը հանի իր թեկնածությունը, այլ ոչ թե ընդդիմության մյուս թեկնածուները։ Մանուչարյանը նկատեց, որ դա կլինի Տեր-Պետրոսյանի «ամենախիմաստուն քայլը», քանի որ, ըստ նրա, Հայաստանում հաստատված համատարած ճգնաժամից դուրս գալու միակ ձեւը «իշխանության փոփոխությունն է»։ Իսկ Տեր-Պետրոսյանի ինքնաբացարկը Մանուչարյանը բնավ չհա-

ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐ

Աշոտ Մանուչարյան. «Եթե ես որոշեցի դառնալ հանրապետության նախագահ, ես կդառնամ»

ԳիԱրՔՄի-ի թեկնածուն խոսում է Ռուսաստանում սպիտակ արջերի գոյության եւ Հայաստանում դրանց չգոյության մասին

նածուների նախընտրական ծրագրերը» պաշտպանում է Աշոտ Մանուչարյանի թեկնածությունն առաջիկա ընտրություններում։

Մանուչարյանը ներկայացրեց իր նախընտրական ծրագրի առանցքային հետեւյալ ուղղությունները. ա) պետության եւ հասարակության, պետության եւ անհատի միջեւ բնականոն հարաբերությունների հաստատում, երբ ոչ մի իշխանություն իրեն ժողովրդից վեր չի կարող համարել, բ) կոռուպցիայի դեմ պայքար եւ պետական միջոցների հավաքում, գ) բարոյական մթնոլորտի վերականգնում, ինչը մնացած բոլոր ուղղությունների կենսունակության ապահովման առաջնահերթ պայմանն է, դ) տնտեսական, սոցիալական, քաղաքական մի շարք ծրագրերի իրականացում, ե) ակտիվ արտաքին քաղաքականության իրականացում, որի առանցքում Արցախի հիմնահարցի լուծումն է, զ) «[illegible]» հայկական համակարգի ներդրում։ Մանուչարյանն այնուհետեւ մանրամասնեց վերոհիշյալ ուղղությունները։ Տնտեսության մասին խոսելիս նա հարկ համարեց ընդգծել, որ Հայաստանում դրա դերի գերագնահատում է նկատվում, մինչդեռ, ըստ նրա, տնտեսությունը պետական հասարա-

թեկնածուի գոյության հնարավորությանը։ Նախագահի թեկնածուն այդ առումով նկատեց, որ պետք է ձեւավորել «ազգային համաձայնության իշխանություն», եւ տեղեկացրեց միաժամանակ, որ կուսակցությունների միջեւ այժմ ընթանում են «ինտենսիվ բանակցություններ»։ Ինչ վերաբերում է ընդդիմության կողմից ընտրությունների բոյկոտի տարբերակին, Մանուչարյանն այդ առումով նշեց, որ քարոզարշավի ներկա փուլում կոպիտ խախտումներ չեն նկատվում, թեեւ ակնհայտ է, ըստ նրա, իշխանությունների կողմից քարոզչության «նեղինյան տարբերակի օգտագործումը»։ Նա նկատեց, որ ներկա պայմաններում եւ այսուհետ շարունակելու դեպքում բոյկոտը նպատակահարմար չէ։ Մանավանդ, որ «քաղաքական ճանապարհով» իշխանությունը փոխելու հնարավորություն է ընձեռված։

Իսկ հայկական Լեբեդի գոյության հնարավորությունը Մանուչարյանը մերժեց, նկատելով միաժամանակ, որ «բոլորը սպասում են Լեբեդին»։ Նա կենսական զուգահեռ անցկացրեց Ռուսաստանում սպիտակ արջերի գոյության եւ Հայաստանում դրանց չգոյության շուրջ։

Պատասխանելով մեր այն հարցին, թե հնարավո՞ր է արդյոք, որ Լ.

ցանեց, սակայն համարեց «ոչ իրական»։ Նա ավելացրեց, որ նման խնդրի առջեւ Տեր-Պետրոսյանը հնարավոր է կանգնի վերընտրվելուց հետո։

Անդրադառնալով այն կանխատեսումներին, թե Մանուչարյանը կվերցնի Ա. Բաղդասարյանի եւ Վ. Մանուկյանի էլեկտորատի մի հատվածը, ԳիԱրՔՄի-ի թեկնածուն միանշանակ ասաց. «Ես ամեն ինչ կանեմ, որ վերցնեմ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի էլեկտորատը»։ Իսկ ընդհանուր առմամբ Մանուչարյանը հույս հայտնեց, որ ինքը «կվերցնի» Տեր-Պետրոսյանի էլեկտորատի այն մասի ձայները, որոնք չեն մոռացել, որ իրենք «մի ժամանակ ժողովուրդ էին, այլ ոչ թե էլեկտորատ»։ Իսկ ինչ վերաբերում է Հայաստանի նկատմամբ ՄԱԿ-ի հետաքրքրության նվազմանը եւ ընտրություններին գործնական մասնակցություն չունենալուն, Մանուչարյանը նշեց, որ ոչ թե ՄԱԿ-ի մասնակցությունն է իրեն մտահոգում, այլ մեր ժողովրդի։

Անդրադառնալով իր ցածր վարկանիշին եւ հաղթելու հնարավորություններին, Մանուչարյանն ուղղակիորեն ընդգծեց. «Երբ ես որոշեցի դառնալ հանրապետության նախագահ, ես կդառնամ»։

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԿԱՌՈՒՅՑՆԵՐ

Դանդաղում է Որոտանի թունելի շինարարությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Որոտան գետի վրա հիդրոէներգետիկական համակարգի կառուցումը, որ հաջողաես Սեւանին պետք է տարեկան մի 165 միլիոն խորանարդ մետր ջուր, ձգձգվում է։ Արդեն 6-րդ տարին է չի ավարտվում համակարգի գլխավոր շինության՝ Որոտանի թունելի 1735 մետր հատվածի շինարարությունը։ Հորատանցման եւ շինարարության փոխարեն թունելի հետագա գոյության համար կատարվում են ջրհեռացման աշխատանքներ։ Արմնորոգշինի բրիգադի այն հարցին, թե ինչո՞ւ է դանդաղում շինարարությունը, ՀՀ գյուղատնտեսության եւ պարենի նախարարության շինարարության դեպարտամենտի տեսչական ձեռնարկության տնօրեն Վ. Խոյեցյանն ասաց, որ մնացած հատվածը կառուցելու համար անհրաժեշտ է 9,5 միլիարդ դրամ, որը դժվար է ստանալ պետբյուջեից։ Այս տարի ձեռնարկությանը ՀՀ կառավարությունը ներկայացրել է 1 միլիարդ դրամի ջրհեռացման, այդ այլ սարքավորումների պատվեր, հատկացվել է ընդամենը 280 միլիոն։ Այնինչ, տնօրենի ասելով, այս ծախսերից մեկընդմիշտ ձերբազատվելու համար ավելի նպատակահարմար է միանգամից կատարել պահանջվող ներդրումները։

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Բոննում աշխատում է Հայաստանի հանձնաժողովը

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Ինչպես արդեն հաղորդել ենք, գերմանական «Ֆոկուս» շաբաթաթերթն իր օգոստոսի 5-ի համարում անդրադարձել էր Գերմանիայում Հայաստանի դեսպանության գործունեությանը եւ կարծիք հայտնել, որ դեսպանությունը «գումարներ է քամում» այդ երկիր մեկնած հարյուրավոր հայերից։ Նույն հոդվածը օգոստոսի 6-ին արտատպել էր «Սաբահ» թուրքական օրաթերթը։ Հոդվածագրի լուրջ մեղադրանքների առնչությամբ արտգործնախարար Վահան Փափազյանի հրամանով ստեղծվել էր հանձնաժողով, որի մեջ ընդգրկվել են ՀՀ արտաքին գործերի, ֆինանսների եւ ազգային անվտանգության նախարարությունների աշխատակիցներ։

Ինչպես Արմենպրեսին տեղեկացրին ԱԳՆ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունից, հանձնաժողովի անդամները մի քանի օր է, ինչ աշխատում են Բոննում եւ շուտով կվերադառնան Երեւան։ Իսկ ԳԴՀ-ում Հայաստանի դեսպանությունից հայտնեցին, որ հանձնաժողովը գննում է հյուպատոսական գործունեությունը։

Արմենպրեսին հայտնի դարձավ նաեւ, որ դեսպանությունը ուղերձ է ստացել ԳԴՀ սահմանապահ ծառայության տնօրենի պաշտոնակատար դոկտոր Քալմանից։ Նրանում մասնավորապես ասված է, որ «Ֆոկուսի» հրապարակման կապակցությամբ որեւէ դեմք հայտնի չէ, որ կարող էր հայկական դեսպանության վարկը կասկածի տակ առնել։

Հոդվածն իր թեմական խորհրդում քննարկել է նաեւ Հայ առաքելական եկեղեցու Գերմանիո առաջնորդությունը։ Որոշվել է, որ հոդվածը պարունակում է զրպարտություններ, եւ դա ենթադրում է ոչ միայն հերքում, այլ նաեւ օրինական հետապնդում։

Այսօր պետք է վերջնական դեսպանության եւ «Ֆոկուսի» միջեւ ընթացող բանակցությունները եւ որոշվեր, թե արդյոք հերքում տպագրելու է շաբաթաթերթը, թե այդ հարցը պետք է լուծվի դատական կարգով։

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 6 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ԱՍԻՐԱՏԵԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային օպերատոր «Ազգ» թերթի
Ցոլումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

հասարակություն

«02» ոստիկանական հեռուստածրագրում ոչ մեկին ներկայացնելու հարկ չկա: Հարկ չկա ասելու նաև, թե մեր ոստիկանների բացահայտած հանցանքներն այդքան ցինիկորեն ներկայացնելու ինչն է խրախուսելի: Ինձ բոլորովին ուրիշ բան է մտահոգում: Նկատած կլինեք, որ բացահայտված բոլոր հանցագործների քիթ ու մռութն արյունլվա է: Եթե չեմ սխալվում, քաղաքակիրթ մի շարք երկրների իրավապահներ ու մարդասերներ վերջերս հավաքվել են ու որոշել, որ դատապարտում են ցանկացած հանցագործի նկատմամբ անմարդկային վերաբերմունքը, նույնիսկ եթե հանցագործը գնդակահարության արժանի հանցանք է կատարել: Ես հիմքեր ունեմ կարծելու, որ այդ իրավապաշտներն ու մարդասերներն ավելի շուտ առաջնորդվել են այն մտքով, որ մեղավոր հանցագործ չկա, կա անգիտակից հանցագործ: Ես հրաշալի գիտեմ, որ անմարդկային ցանկացած արարք այս կամ այն կերպ կառավարվում է, այսինքն, հանցագործը պատասխանատու է իր հանցանքի համար: Ըստ էության, միայն մոլագարներն են դուրս ժամանակ շրջափակման վայր է, այլ այն մեկընդմիշտ առանձնացնելու կենտրոն: Ես կարծում եմ, որ իրական հանցագործությունները սկիզբ են առնում գոնե մեկ անգամ կալանավայր մտած դատապարտյալից: Այս բառը երկակի իմաստ ունի՝ մարդը դատապարտվում է իր կատարածի համար, բայց դատապարտված է այն մեկընդմիշտ գործելու: Ով-ով, գոնե մեր ոստիկանները չպետք է զբաղվեն մեր հանցագործներին չեզոքացնելով: Որոշ երկրներում հանցագործին գնդակահարելը դիտվում է իբրև մարդասպանություն, կարծում եմ՝ նրան ծեծելը պակաս հանցանք չէ: Այն միշտ հակառակ արձագանքն է ունենում նրա հոգում, վրեժխնդրության նստվածք է տալիս:

Նույնիսկ ամենադաժան հանցագործությունը խորքում արդարացվող է: Բոլորովին ուրիշ հարց է, որ այն չի դիմանում հասարակական արդարության քննությանը: Բայց հարց է առաջանում՝ ո՞ւր է այդ նույն հասարակությունը, որը հանցագործին մեկուսացրել է իր սիրուց: Ինչ-որ իմաստով ես անհեթեթ բան եմ ասում: Հայ հասարակությունը չունի սիրո ունակություն:

Ինչ-որ իմաստով դա մեզ նաև հաճույք է պատճառում: Վատ չի մտածված: Համեմատաբար իրական դետեկտիվի հետ գործ ունենք: Ես չգիտեմ, եկեղեցին ունի՞ այն ձայնը, որը կարող է ազդել մեր ոստիկանների գործողությունների վրա, բայց զգում եմ, որ հակառակ այդ ձայնը բարձրացնելու ազդեցիկության անհեթեթության, ես ունեմ դրա կարիքը:

Վերադառնամ իմ հանցանքին: Իմ անհույս կյանքը ինչ-որ մարդիկ դատապարտում են մահվան, բայց անհույս մահվան: Եկեղեցին լռում է այն ժամանակ, երբ ինձ անմարդկայնորեն մշակում են, լռում է նաև այն ժամանակ, երբ ինձ սպանում են: Չմոռանանք, որ ես մարդ եմ սպանել, ու նրանք մարդասպանին են սպանում: Չեմ ասում, թե արժանի չեմ մահվան. տվյալ հանցանքով ես ավելի հեռու չեմ կարող գնալ: Մեռնելու պատճառներ միշտ էլ գտնվում են, ընդհակառակը, հազիվ գտնվի մի պատճառ, որն անհրաժեշտ դարձնի այս կյանքը: Կյանքի արժեքի մասին իմ չիմացությունը ինձ ոչ մի լավ բան չի խոստանում, չնայած եթե ինչ-որ բան, այ-

ՁԱՅՆ

Հանցագործությունը և եկեղեցին

մնում այս տրամաբանությունից, որոնք ունենալ կամ չունենալ լինելուց անկախ են կատարում իրենց հանցանքը: Ըստ այս տրամաբանության, մոլագարներն արժանի են ոչ թե դատապարտման, այլ մեկուսացման:

Ի՞նչ կարելի է ասել գիտակից մարդասպանի կամ պարզապես գիտակից գողի առթիվ: Հայաստանում նրանք դատապարտվում են առանց նրանց արարքների դրդապատճառների մեջ խորանալու: Մեզ մոտ ոչ մի մարդ, առավել ևս ոչ մի ոստիկան, իրեն պատասխանատու չի կարող համարել խանդի կամ ասենք չքավորության պատճառով գործած հանցանքի համար: Մեր ոստիկաններին բավարարում է և այն, որ փաստին անուն է տրված՝ նրանք հանցանք են գործել: Մեր բանտերը չունեն հոգեբանական ոչ մի ծառայություն, բանտեր, որտեղ ըստ էության իր մի դատապարտելի արարքով հանցագործը մեկընդմիշտ դատապարտվում է հանցավոր ապագայի, որի համար ինքը առավել ևս չի կարող պատասխանատու լինել, որքան էլ հստակ գիտակցի իր արարքը: Փոխարենը մահակներով ջարդում և ծեծում են նրանց դեմքերը և իրենց պարտականությունները համարում կատարված: Սկսած ՆԳ նախարարից, որը գեղագիտական ու բարոյական իմացության, ինչպես մարդ արարածի նկատմամբ այդ իմացությամբ թելադրվող պատասխանատվությամբ ավելի լավ է հասկանում ցանկացած հանցանքի դրդապատճառը, ու լեցուն է ներողամտության գիտակցությամբ (ոչ թե հանցագործին կրկին հասարակություն բաց թողնելու, այլ պարզապես անմարդկային ծեծի չենթարկելու առումով), վերջացրած ամենաշարքային ոստիկանով, ավելորդ է խոսել մարդասիրության մասին: Հայ իրականությունում մենք գործ ունենք ինչպես վայրենի հանցագործների, այնպես էլ վայրենի հասարակության, ինչպես նաև վայրենի մարդասերների հետ: Բոլորը զբաղված են ծեծերը լվանալով, բոլորի խիղճը մաքուր է, ոչ ոք չի մտածում, որ դիմացինի գործած ցանկացած հանցանք նաև իրենն է: Առաջին հերթին իր հանցանքը: Բարոյական ինքնադատապարտումը բոլոր ժամանակներում էլ խորթ է եղել հայերին, այդ պատճառով էլ նրանք բավարարվել են որքան հնարավոր է արագ դատապարտելով դիմացինին: Այդ բանը արել են հատկապես հաճույքով:

Այժմ ես պետք է խոստովանեմ, թե ինչու եմ գիտակից մարդասպանի կամ գողի պաշտպանի դերը ստանձնել: Ակնհայտ է, որ ես հանցավոր ոչինչ չեմ խրախուսում: Բայց գիտեմ նաև, թե Հայաստանի պայմաններում որքան արհեստական է նույնիսկ հանցագործ անվանումը. կրկնում եմ, եթե նույնիսկ հանցանքը գիտակցված է: Հրաշալի հասկանում եմ, որ հանցանքը բոլոր երկրներում էլ ըստ էության գիտակցական նույն ծննդագիրն ունի: Բայց ինչու՞ եմ ես կարծում, թե ցանկացած հանցանք հնարավոր է արդարացնել: Քանզի ես լավ գիտեմ, որ ցանկացած հանցանք առաջին հերթին հասարակական ծննդագիր ունի: Կալանավայրը ոչ թե հանցանքի առ-

թյուն, և հայ հանցագործը զուտ հասարակական ծնունդ է: Եվ զոհը, որ դանակի տակ է ընկել, հասարակական զոհ է, ավելի ճիշտ՝ դա հենց հասարակության մահն է, իսկ շատ ավելի ճիշտ՝ հասարակությունն այնքան մեռած է, որ հանցանքներն ըստ էության գործվում են ինքնաբերաբար: Պարզապես գոյություն ունի մի պատժիչ խումբ, որն ակտիվանում է հենց մեռած հասարակության պայմաններում, ինչպես ժանտախտը կեղտի մեջ: Հենց նա էլ բռնում է հանցագործին և նրա ճակատագիրը տնօրինում ինչպես խելքին փչում է: Այս իմաստով խիստ հարաբերական է «հանցագործ» անվանումը: Մեր իրականությունում դժվար է ասել, թե ով է անմեղ: Այս դեպքում է, որ եկեղեցու դերը մարդու և հանցագործի (կարծում եմ, հասկանալի է, որ երկուսն էլ հարաբերական ընդունումներ են) կյանքում դառնում է անհրաժեշտ, այնպես թե այնպես եկեղեցին սովորել է իրեն կարևորել նման էքստրեմալ կացություններում, հակառակ նրան, որ այն երբեք իրեն չի արդարացրել: Ընդհակառակը, ես ինչ-որ մեծահարուստի զարդերը գողանալու համար այլ ելք չունենալով պարզապես սպանում եմ նրան: Հնարավոր է, որ սպանությունը իմ պլանների մեջ չի մտել, բայց ինչպես ասում են, պետք է պատրաստ լինել ամեն անակնկալի: Ես մարդ եմ սպանում: Իմ հանցանքն արդեն մինչև գործելը բազում սցենարներով խաղարկված եմ լինում իմ մեջ, բնականաբար սպանությունն էլ եմ հաշվի առել: Փաստին անուն է տրված, ես ստորագրում եմ իմ դատավճիռը, առնվազն 15 տարի, կամ առանձնակի դաժանությամբ սպանելու դեպքում՝ նաև մահապատիժ: Հանցանքին տեղեկացված բոլոր կողմերը մեծ ոգևորությամբ պահանջում են իմ մահը: Հնարավոր է, ես հակառակը չեմ պնդում: Բայց բանտային իմ նվաստացումը բոլորովին ուրիշ բան է ասում՝ ես առնվազն պետք է ապրեմ, պարզ է, որ չեմ պատրաստվում ավելի սուրբ դառնալ, բայց ատելությունը, որը մեկ-երկուսի անմարդկային վերաբերմունքի պատճառով տարածվում է ողջ հասարակության վրա, իմ մեջ խրախուսում է ապրող հրեշի գոյությունը: Բնականաբար սա այնքան էլ խրախուսելի չէ: Ըստ երևույթին այդ պատճառով էր միջնադարյան Ֆրանսիան դիմել եկեղեցուն, որպեսզի մարդն իր անարդար կյանքն ավարտեր գոնե վերագտած մահով, որը հենց ինքը հանցագործն էլ կարող էր պատճառաբանել: Հայաստանում հանցագործ մարդու գիտակցությունն այն աստիճան հեռու է անմեղ լինելուց, որ ցանկացած կրոնով կարելի է նրան պարգևել վերագտած մահը: Իսկ դա նշանակում է, որ նա մեռնում է նույնքան մեղավոր: Քանի դեռ հանցագործը իր մեղքից ավելի սրտալի բարոյականություն չունի, նրան հեշտ է բոլոր առումներով դատապարտել ու արդարացնել: Եկեղեցին գոնե գիտի, թե դա ինչպես են անում: Բայց նրան բնավ չեն հետաքրքրում այն արյունլվա դեմքերը, որոնք ամեն շաբաթ մեզ քաշում են էկրանների մոտ

նուամենայնիվ, իմանայի, ըստ երևույթին պակաս արժանի չէի լինի մահվան:

Ես կարիք ունեմ հավատալու, որ բնականաբար արժանի եմ այն բանին, ինչին արժանացրել եմ ինձանից համեմատաբար անմեղ մեկին: Կրկնում եմ, մահից չեմ խուսափում: Խուսափում եմ այն նվաստացումից, որը իմ հանցանքի հետ կապ չունի: Եվ եթե նույնիսկ կապ ունի, խնդրեմ՝ ո՞ւր այդ նվաստացումն ինձ կօգնի մահվան շեմին մի քիչ ավելի լավը լինել:

Ես մտածում եմ, եկեղեցին ի՞նչ գործ ունի ժամանակակից հավատացյալների հետ, երբ կալանավայրերը լցված են անմխիթար մեղավորներով, որոնք կարիք ունեն մարդկային ընկերակցության: Ես հիշում եմ Հիսուսի խոսքերը ատյանի մասին, գիտեմ, հանցագործները հարվածել են իրենց բաժին ատյանը. վստահ եղեք, որ իրական մարդասիրությունը այդ ատյանը կբերի նրանց դեմ: Հենց այս մեկը նրանք պետք է գիտակցեն: Իմ դեպքում չեմ բացառում, որ Աստծո կարիքը չունեմ, բայց ուզում եմ, որ եկեղեցին իր խոսքն ասի, քանի որ այն համեմատաբար կենդանի ձայն ունի: Ես ուզում եմ, որ եկեղեցին դատապարտի անմարդկայնությունը, որտեղ էլ այն կատարվի: Իմ մեղավորությունը չի փաստում այն, որ ես արդարացվելու կարիքը չունեմ, որ ես չեմ կարող սիրել իրենց էությամբ իմ անմարդկայնությունից շատ ավելի գազան գտնվող մարդկանց, որոնք անմեղ են սոսկ այն պատճառով, որ մարդ չեն սպանել:

Բոլոր դատապարտությունները երեխայություն են ինքնադատապարտման համեմատ, և սրա կարիքն ունի ցանկացած հանցագործ, որովհետև, եթե դատարանում մասնակցում եմ իմ մեղքը, դրանից ես ավելի փրկված չեմ դառնում, իմ զոհերն առավել ևս: 02 ոստիկանական հեռուստածրագրին, կարծում եմ, հասու է այս գիտակցությունը: Խոշտանգված դեմքեր ցույց տալով մեզ ավելի անմեղ չեն դարձնի, հատկապես եթե հաշվի առնենք, որ այդ դեմքերի վերքերը և հանցագործությունները արդեն իսկ ատելության որոշակի տրամադրվածության դաշտ են ստեղծում մեր մեջ:

Անձամբ ես ունեմ անմեղության անհրաժեշտ գիտակցությունը, բայց չեմ հավատում Աստծուն: Ես չափազանց ագահ եմ, որպեսզի ինչ-որ մեկի վրա կամենամ: Ճիշտ է, չեմ բացառում, որ հասարակությունն ունի ինձ մեղավոր դարձնելու հանճարը, որից հրաժարվելն ինձ կբերի ինքնասպանության գաղափարին: Որպեսզի ոչ մեկին չներքաշեմ իմ չարագործության մեջ, ինձ անհրաժեշտ կլինի ինքնասպան լինել. անմեղության գիտակցությունն առաջին հերթին սրբագործում է սեփական մահվան անհրաժեշտությունը թե մետաֆիզիկական, թե ռացիոնալ իմաստով: Կարծում եմ, հասկանալի է, որ չարիքը ոչ թե պետք է միայն մասնակցի, այլ դառնա ինքնագիտակցության հաղթահարման աղբյուր, որի արդյունավետությունը և ինքնասպան լինելու, և ապրելու դեպքում ակնհայտ է:

ՅՈՒՆՈՍ ԱՌԻՉՅԱՆ

ԵՐԳԻԾԱՆՔ

Կյանքի դասեր. Ծիծաղելու ժամանակը

Երբ ժողովուրդը լալիս էր, ավելի էին ծանրացնում հարկերը, իսկ երբ ծիծաղում էր, հարկահանները իմանում էին, որ այլևս տանելու բան չկա, թողնում հեռանում էին:

Պատմությունից

Ինչպիսի՞ն է ծիծաղազուրկ հասարակությունը: Մետրոյի շարժասանդուղքներից իջնելիս նայեք հակառակ կողմով բարձրացողների դեմքերին՝ բոլորը մռայլ ու թախծոտ են, ասես թե հուղարկավորների թափորի տեսաժապավեն դիտեն: Մինչդեռ մեր ծիծաղելու ժամանակն է, դրանով և հարկերը կթեթևացնենք, և նվազագույն աշխատավարձը կբարձրացնենք, և կփրկվենք «ծիծաղազրկություն» կոչված ախտից: Դա խրոնիկ հիվանդություն է, որը մարդկանց է փոխանցվել չորքոտանի նախնիներից՝ որպես կենդանական աշխարհից ժառանգած [illegible]:

Անհատները ծիծաղազրկությունից բուժվում են սովորական ծիծաղի տեսակներով, իսկ հասարակության փրկության միջոցը երգիծանքն է: Բոլոր ժամանակներում որքան ուժեղ և առողջ է եղել երգիծանքը, այնքան թույլ և հիվանդ է եղել երգիծաբանը, որովհետև մարդկանց այդ տեսակը առողջարար կերակրի փոխարեն սնվել է դառն ճշմարտությամբ: Չեն հասկացել, որ պետք է ծաղրի սլաքն ուղղել մկնիկներին, որոնց ձեռքին տանջվում են խեղճ առյուծները:

Այսօր մենք ունենք բազմաթիվ կուսակցություններ, որոնք կոչվում են «գրպանի աջ» կամ «աջ գրպանի», «գրպանի ձախ» կամ «ձախ գրպանի», կամ հենց այնպես «աջեր» ու «ձախեր»՝ առանց գրպանների: Այստեղ խառն իրավիճակում ինչպես կողմնորոշվես, որ գրիչդ չցավի: Կա [illegible] քաղաքական գործիչների ու լրագրողների մի տեսակ, որն իր ձեռքին ոչինչ չունենալով, ծաղրում է իշխանությանը և իր դոնկիխոտյան պատերազմությամբ [illegible] ժողովրդին: Մի հարցնող լինի՝ ժողովուրդը ինչ մի կտոր հա՞ց է տալու, մի բան, որ ինքը չունի: Հետո տեղի են ունենում ավտովթարներ և նման բաներ՝ մարդկային զոհերով: Եղա՞վ: Հասարակության երգիծաբանման և միաժամանակ նման վտանգներից խուսափելու համար պետք է կիրառել հին երգիծաբանների փորձը՝ դիմել առակի ժանրին: Չէ որ կա մամուլի մասին օրենք, դատ ու դատարան: «Ձախ»-երին կարելի է ծաղրել իրենց իսկական անուններով, նրանք անտեր կուսակցություններ են, զենք ու զորք չունեն: «Աջ»-երին, որոնց ձեռքում է իշխանությունը կամ իշխանամետ են, կարելի է ներկայացնել առյուծի, արջի, գայլի կամ աղվեսի կերպարանքով: Կա նաև միջին մեծության մեկ ուրիշ կենդանի վերացման վտանգի տակ, գրանցված ՄԱԿ-ի «Կարմիր գրքում»: Երբ նույնիսկ նա վերանա աշխարհից, երգիծական գրականության մեջ կմնա նրա անզուգական կերպարը, իսկ մարդկությանը հավերժ կուղեկցի նրա թողած անմահ ավանդը, բնավորության գլխավոր գիծը: Ահա այս կենդանու կերպարը պետք է զգույշ օգտագործել ժամանակակից առակներում, հատկապես երբ դրանք վերաբերում են «վերևներին»: Անզգուշության դեպքում դա կարող է դիտվել որպես իշխանության տապալման կոչ կամ հայրենիքի դավաճանություն:

Հասարակության սոցիալական խմբերից ծիծաղազրկությամբ տառապում են դրամազուրկ հարբեցողները, գործազուրկները և հասարակության այլ շերտեր, իսկ վերնախավում պարզապես համաճարակ է: Դրանից փրկություն չունեն [illegible] անցկացած կապիտալիստներն ու բիզնեսմենները: Վերջերս առանձին դեպքեր են գրանցվել նաև հասարակական-քաղաքական կազմակերպություններում, որի պատճառով հավասարապես վարակվել են և «աջերը», և «ձախերը», և նրանց «գրպանի» տեսակները:

«Անհատ-հասարակություն» կոնցեպցիայում այդ բաղադրիչները սերտ փոխազդեցության մեջ են, և եթե մեկը հիվանդ է, չի կարող մյուսը առողջ լինել: Ուստի պետք է համալիր (կոմպլեքս) բուժում, երգիծանքին զուգահեռ կիրառել նաև անհատական ծիծաղը:

Ինչի՞ վրա ծիծաղել: Իսկ ինչի՞ վրա չծիծաղել: Թեկուզ ինքդ քեզ վրա: Դիտում ես շրջապատի երևույթները, հայելու մեջ նայում դրանց նկատմամբ քո վերաբերմունքին ու ծիծաղում: Պատահում է, որ ծիծաղը լացի նման է ասացվում. ուրախություն մի դարձրու, արցունքներդ սրբիր ու շարունակիր: Ծիծաղը զարգացնում է դեմքի մկանները, առաջացնում է լավատեսություն, երկարացնում է կյանքը: Էլ ինչի՞ վրա ծիծաղել: Օրինակ, «ժողովուրդն է ընտրում իշխանությունը»: Բա՜: Կամ «աղքատահարման գրաֆիկ», «անվճար բուժօգնություն», «ուսման բյուջետային ծրագիր», «հայկական [illegible]»: Կամ, ասենք, օրենքներ կան, որոնք ընդունելուց հետո պատգամավորները կարող են նույնիսկ քրքջալ: Քրքիջը մաքրում է բրոնխները, բացում ախորժակը, արյան անոթները գործում են լեցուն, [illegible] խփում է համաչափ: Միայն պետք է նկատել, որ քրքիջը հակացուցված է ճողվածք (գրիժա) ունեցողներին և հղի կանանց:

Ժպիտը պետք է օգտագործել խնայողաբար և հաշվենկատ: Հիշո՞ւմ եք «Սահմանադրությանը՝ այո» խորագրի ներքո ժպտացող լուսանկարները: Խորհրդավոր էին այդ ժպիտները: Նրանցից ոմանք «այո» ասացին, իրենք փախան Ամերիկա: Բայց դա չի նսեմացնում ժպիտի նշանակությունը նրանց առողջության տեսակետից: Այժմ նախագահական այս կամ այն թեկնածուի շուրջ համախմբվում են ոչ միայն անհատներ, այլև ժպտացող կուսակցություններ և հասարակական ու բիզնեսմենական կազմակերպություններ: Այդ ժպիտները ոմանց առողջություն և նոր առաջընթաց են խոստանում, իսկ ուրիշներին սպառնում են ինֆարկտ և [illegible] խանգարումներ, որովհետև ժպտալ չգիտեն: Մինչդեռ կյանքը տրվում է մեկ անգամ, և այդ մեկ հատիկ կյանքը պետք է ապրել ժպտալով, [illegible] և ապա լինել: Ժպիտը գեղեցկացնում է դեմքը, մաքուր հոգին արտացոլում է, [illegible]:

Պետք է ժպտալ բոլոր մակարդակների իշխանավորներին: Ասում են՝ իբր դա նշանակում է [illegible], ես ինչ իմանամ, չգիտեմ: Ախր ինչու՞ չժպտալ, երբ դրա համար կան բոլոր պայմանները: Կամ ինչ դժվար բան է [illegible], ձեռքերով [illegible] ինչ-որ բանի [illegible], [illegible] բացում դա էլ ժպիտ է, [illegible] հանված են [illegible], և [illegible] և ամենազգայունը՝ առողջությունը: Իսկ անհատների առողջությունը հասարակության առողջության գլխավոր երաշխիքն է:

[illegible]

ԱԶԳ

միջազգային

Մ. ՆԱԶԱԼՅԱՆ

Քլինթոնը գնացքով գալիս է Չիկագո

Դեմոկրատները կուսակցական համագումարը վերածում են ազգային տոնի

[illegible] ԱՍԱՏՐՅԱՆ
«Ազգի» հատուկ թղթ., Չիկագո
27 օգոստոս

Օգոստոսի 26-ին Չիկագոյի «Միացյալ կենտրոնում» (United Center) բացվեց Դեմոկրատական կուսակցության համաժողովը, որը կառաջադրի նախագահության իր թեկնածուին՝ ԱՄՆ ներկա նախագահ Բիլ Քլինթոնին: Վերջինս գնացքով նախընտրական ճանապարհորդության է դուրս եկել, որի ընթացքում վեց կանգառ է նախատեսված տարբեր նահանգներում: Չորեքշաբթի օրը միայն Քլինթոնը Օհայո նահանգից կգա Ինդիանա և կհասնի Չիկագո (Իլինոյս): Հիլարի Քլինթոնը կուսակցական համաժողովից առաջ է եկել իր հայրենի քաղաք Չիկագո և միայն վերջին նիստին գալով արահ, իր մասնակցությամբ բուռն ոգևորություն առաջացրեց դահլիճում: Միջազգային դիտորդներին հնարավորություն տրվեց երեք ժամ հետևել ելույթներին, որոնք, ինչպես և հանրապետականների համագումարում, ուղեկցվում էին աղաղակներով, ծափերով ու երաժշտական համարներով: Պլակատների վրա հանրապետականների խորհրդանիշը՝ փղին փոխարինել է դեմոկրատների ժպտերես ավանակը: Թե ինչպիսի իմաստ ունեն այս խորհրդանիշները, ոչ ոք լրջորեն չի կարողանում բացատրել: Փորձում են փղին նույնացնել ծանրաշարժ հանրապետականների, իսկ ավանակին՝ անդադար աշխատող դեմոկրատների հետ:

Դահլիճի շքեղ ձևավորումը, համակարգչային ամենավերջին հնարավորությունների օգտագործումը խոսում են այն մասին, որ 65 մլն դոլար նախընտրական արշավի համար ծախսած դեմոկրատները իրենց համաժողովը փորձում են վերածել ազգային տոնի: «Ամերիկա, Ամերիկա» երգի կատարումը, հաճախակի ազգային հերոսներին բեմահարթակ բերելը (Ջիմ Բրեդը իր տիկնոջ հետ, դերասան և ակտիվիստ Քրիստոֆեր Ռիվը), խոսում են միմիայն համաժողովին որքան հնարավոր է շատ զգացմունքայնություն հաղորդելու մասին: Թերևս առաջին օրվա ելույթներում հնչած կրթության, զենք կրելու, [illegible] անվտանգության և այլ խնդիրները գալիս էին լրացնելու շոուի զարդարական կողմը:

Ներկայացուցիչների պալատում դեմոկրատների առաջնորդ Ռիչարդ Գեփհարդը միայն հիշեցրեց, թե համաժողովը ոչ միայն հեռուստատեսային շոու է, այլև Քլինթոնին և Գորին աջակցելու խոստման ակտ: «Ամերիկայի առաջացման Քլինթոնն է և դեմոկրատիան», այսպես բնորոշեցին իրենց հավատամքը ելույթ ունեցողները:

Դեմոկրատների համաժողովը կշարունակվի մինչև հինգշաբթի, այդ ընթացքում ելույթ կունենան նաև Հիլարի Քլինթոնը, Ալբերտ Գորը, կոնգրեսականներ, սենատորներ, նահանգապետեր և վերջում տեղի կունենա առաջադրումը: Ըստ «Չիկագո տրիբյուն» թերթի անցկացրած հարցման, երկուշաբթի օրվա տվյալներն այսպիսին են: Այն հարցին, թե ում ձայն կտային, եթե նախագահական ընտրությունները տեղի ունենան այսօր, հարցման ենթարկվածների 46 տոկոսն իր ձայնը տվել է Քլինթոնին, 38 տոկոսը՝ Դոուլին, միայն 8 տոկոսը՝ Փերոյին:

ԻՆԴՈՆԵԶԻԱ

Գեներալների խաղաղ փոխարինո՞ւմ, թե՞ ներկա վարչակարգի շարունակություն

Հուլիսի 27-ին և 28-ին Ջակարտայում (Ինդոնեզիա) տեղի ունեցած խռովություններին է անդրադառնում «Նյուզուիք» հանդեսի օգոստոսի 12-ի համարում զետեղված ընդարձակ նյութը: Այն փորձում է մեկնաբանել կատարվածը և պատասխանել այն հարցին, թե Մեգավատին կկարողանա՞ արդյոք փոխարինել 75-ամյա ներկա նախագահ Սուհարտոյին, որի երկարամյա իշխանությանը վերջ տալու պահանջով էր դուրս եկել ամբոխը: Ստորև ներկայացված տեղեկությունները քաղված են այդ հոդվածից:

պալված հանրապետության առաջին նախագահի՝ Սուկառնոյի ավագ դուստրը խարխլել իշխանության ղեկին գտնվող Ասիայի ամենադիմացկուն առաջնորդի դիրքերը: Մեգան 49 տարեկան է, ունի երեք զավակ և նրա ընտանեկան հարստությունը բաղկացած է բենզինի հինգ լցակայաններից: Եղել է տնային տնտեսուհի: Քաղաքականություն մուտք է գործել բավական ուշ՝ 1987-ին, երբ ընդունակություններից ավելի նրա անունով շահագրգռված կուսակցական ղեկավարները «հրապուրեցին» Մեգային ընդունվելու Ինդոնեզիայի ժողովրդավարական կուսակցության (ԻԺԿ) շարքերը: Այդ կուսակցության առաջնորդն է դառնում 1993-ին՝ փոխարինելով իր բացահայտ ժողովրդավարական տրամադրությունների համար ներկա նախագահի կողմից պաշտոնից հեռացված մի անձնավորության: Շատ շուտով մեծ ժողովրդականություն է ձեռք բերում և դառնում եթե ոչ լուրջ, առնվազն «գիտակցված» սպառնալիք Սուհարտոյին, որն էլ մտահոգված առաջիկա (1998-ին) ընտրություններին մասնակցելու նրա հնարավորությունից, երկու ամիս առաջ կազմակերպել է այդ պաշտոնից նրա հեռացումը:

Մեգավատին այնքան էլ հանգիստ չի ընդունել այդ որոշումը: Պաշտպանելով բռնությունը և կոչ չանելով խաղաղ բողոքների միջոցով համոզելու քաղաքականությանը, նա այդ կենտրոնատեղին դարձրել է ազատ խոսքի ամբիոն, որի հրապարակված բողոքներում նշվում է «բռնապետության դեմ պայքարելու անհրաժեշտությունը»: Ծրագիրը գրելու Սուհարտոյի փորձերն էլ հանգեցրել են վերջին քսան տարում ամենավատթար քաղաքական խռովությունների բռնկմանը, որի ընթացքում անգամ մեծապես նպաստել է ընդդիմության շարքերի

«Մեգան հաղթանակելու է», «Նա է ժողովրդավարության մեր խորհրդանիշը» լոզունգներով նրանք դիմադրեցին մահակների և ջրի հաստ շիթերի հարվածներին և չնայած պարտվեցին, քանի որ կառավարության անվտանգության ուժերը կարողացան մուտք գործել ընդդիմության կենտրոնատեղի, այնուամենայնիվ, ամբոխը չցրվեց մինչև նախագահը ստիպված եղավ կրակելու հրաման արձակել ցուցարարների վրա: Ջակարտան հանդարտվեց, հրդեհված շենքերը վերանորոգվեցին, բայց Սուհարտոյին տապալելու ժողովրդի պահանջը մնաց անպատասխան:

Կկարողանա՞ Մեգավատի Սուկառնոպուտրին երեսուն տարի առաջ սա-

համախմբվածությանը: Այնտեղ ընդգրկված ուսանողները քաղաքական ազատություններ են պահանջում, տնտեսական բումն անից դուրս մնացած խղճուկ աշխատավորները՝ գործելու հնարավորություն, իսկ բարեհաջող գործարարները՝ նախագահի ընտանիքի անդամներին (նրա 6 մուլտիմիլիոնատեր զավակներին) ընծայված առանձնաշնորհումների սահմանափակում: Ժողովուրդը հոգնել է ու ձանձրացել տնտեսական պաշտոնյաների հովանավորչությունից և կաշառակերությունից:

Երբ տասներեք հազար կղզիներից և երկու հարյուր միլիոն մարդկանցից բաղկացած երկրի նախագահը մի ժամանակ գիտակցում էր, որ բարգավաճումը կբերի նաև ժողովրդավարության նորանոր պահանջներ և փորձում էր վարել ավելի ճկուն քաղաքականություն (մամուլի ազատություն, արտասահմանյան ներդրումներ, կայունություն շրջանում և երկրում, կարգուկանոնի հաստատում և այլն), ապա վերջին շրջանում նա «ականջները փակել է» նման կարգի ամեն տեսակի ծիծերը չլսելու համար:

Մեգավատին բոլորովին այլ արժեքների կողմնակից է, և դա էլ նրա քաղաքական հեղինակության գրավականն է: Որոշ ինդոնեզացիներ համեմատելով նրան Ասիայի այլ կին քաղաքագետների հետ, գտնում են, որ նա այնքան «ագրեսիվ կամ ինքնահավան չէ», ինչպես Պակիստանի Բենազիր Բհուտոն, ոչ էլ այնքան «ճարտասան կամ խելոք», ինչպես Բիրմայի Սունգ Սան Սուկին: Ավելի հաճախ նրան նմանեցնում են Ֆիլիպինների նախագահ Ակինոյի հետ, որը նույնպես տնային տնտեսուհի էր նախքան քաղաքական գործիչ դառնալը: Ըստ «Նյուզուիքի», Մեգավատին կարող է իշխանության գլուխ գալ միայն գեներալների համագործակցությամբ և պաշտպանությամբ: Սակայն Ինդոնեզիան Ֆիլիպիններից տարբերվում է նրանով, որ իր զինվորական կառույցը շատ ավելի պահպանողական է: Նրա հիմնական դերը եղել և մնում է միասնականությունը պահպանել տարբեր կղզիներում ցրված ազգաբնակչության շրջանում, որի ծոցում դեռևս խլրտում են անջատողական տրամադրությունները: Ինդոնեզացիները հեղափոխության կողմնակից չեն: Նրանք խաղաղ անցում և բնականոն զարգացում են ցանկանում: Իսկ դա մեծապես կախված է նախագահի առաջիկա քայլերից: Նա իր թեկնածությունը կդնի՞ 1998-ին յոթերորդ անգամ նախագահ ընտրվելու, թե՞ ժամկետից շուտ հրաժարական կտա: Որոշ տեղացի դիտորդներ այն կարծիքին են, որ հնարավորության դեպքում նա կերեխի ընտրի ընտանիքի անդամներից մեկին որպես իր հաջորդի: Ամենահավանական թեկնածուն նրա 47-ամյա դուստրն է՝ Թուտուտը, որն այժմ որպես ամենամեծ խորհրդատու փոխարինում է վերջերս մահացած կնոջը: Բայց արդյո՞ք նա այդքան կույր կարող է լինել՝ իր գերդաստանի դեմ երկրում խմորվող տրամադրություններին:

Գուցե ամենաճիշտ միջոցը կլինի իշխանությունը հանձնել փոխնախագահ Սուտրիսնոյի՞ն: Վերջինս զինվորական է և մահմեդական՝ անհրաժեշտ հանգամանքներ այդ բարձր պաշտոնի համար, սակայն ոչ ոք առայժմ նրան չի տեսնում որպես «հարցի լուծման տարբերակ»: Լավագույն դեպքում նա կարող է պաշտոնավարել անցումային շրջանում, գտնում է «Նյուզուիքի» թղթակիցը: Թե ինչպես կզարգանան իրադարձությունները հարավարևելյան այդ տարածաշրջանում, դժվար է կանխագուշակել, բայց ցանկալի է, որ խաղաղությունը չվտանգվի:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Թուրքական բանակը շարունակում է իսլամիստների արտաքսումը իր շարքերից

ԱՆԿԱՐԱ, 27 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՏԱՍՍ: Միայն այս ամիս թուրքական բանակն իր շարքերից արտաքսել է իսլամիստական շրջանակների հետ կապված 13 սպաների: Այդ արտաքսումները, ինչպես և վերջերս բանակում իսլամական դրսևորումների դեմ ծայրահեղացված պայքարը, վերլուծողների կողմից դիտվում են որպես նախազգուշացում Թուրքիայի նոր կառավարությանը, որը գլխավորում է իսլամիստ Բարօրություն կուսակցության լիդեր Էրբաքանը: Վերջին 1,5 տարում թուրքական բանակից, որը պաշտոնապես խիստ աշխարհիկ է, արտաքսվել են շուրջ 350 զինվոր և սպա: Նրանցից ոմանք դուրս են գրվել [illegible] Մեքքա ուխտագնացության մեկնած լինելու համար:

ԱՄՆ-ը «Ստինգեր» է վաճառում Թայվանին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 27 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՏԱՍՍ: Մ. Նահանգները մերժեց ընթացք տալ Պեկինի պահանջին «Ստինգեր» տիպի հակաօդային հրթիռներ չվաճառել Թայվանին: Ըստ Վաշինգտոնի, դրանք հարձակողական զենքեր չեն: Պեկինն ասել էր, որ հակառակ դեպքում չին-ամերիկյան հարաբերությունները կվտանգվեն: Սակայն հարցն ունի առավել խորքային ենթատեքստ: Բանն այն է, որ ամերիկյան որոշ թերթեր վերջերս տեղեկություն էին հրապարակել այն մասին, որ Չինաստանի օգնությամբ Պակիստանը միջին հեռահարության հրթիռի արտադրության ձեռնարկություն է կառուցում, ինչին դեմ է նաև Մ. Նահանգները: Հետևաբար, «Ստինգերի» վաճառքը Չինաստանի թիվ 1 խնդրին՝ Թայվանին, նպատակ ունի ներազդել Պեկինի վրա:

Իրանը բողոքում է «Մեծ Ադրբեջան» ստեղծելու կոչերի դեմ

28 ՕԳՈՍՏՈՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Իրանը կոչ արեց Ադրբեջանին դադարեցնել այդ երկրի պետական ռադիոյով և հեռուստատեսությամբ հնչող և Իրանի հանդեպ թշնամական բնույթ ունեցող հաղորդումները: Իրանի խորհրդարանի խոսնակ Նաթեղ Նուրին Ադրբեջանի արտգործնախարար Հասան Հասանովի հետ հանդիպման ժամանակ հայտարարեց, որ [illegible] Ադրբեջանում «Իրանի դեմ քարոզչական հարձակում է կազմակերպվում»: Երկօրյա այցով Իրան ժամանած Հասանովը խոստացավ, որ Ադրբեջանի կառավարությունն այսուհետ ավելի խիստ կվերահսկի զանգվածային լրատվության միջոցները: Իրանի ղեկավարությունը բազմիցս բողոքել է ադրբեջանական մի շարք հաղորդումներում և մամուլի հոդվածներում հնչող «Մեծ Ադրբեջան» ստեղծելու կոչերի դեմ: [illegible]

ԿԺԴՀ-ի դիվանագետներն զբաղվում են մաքսանենգությամբ

Հյուսիսային Կորեայի երեք դիվանագետներ՝ Ստոկհոլմում ԿԺԴՀ դեսպանության խորհրդականը, երրորդ քարտուղարը և կցորդն օրերս հայտարարվեցին անցանկալի անձինք և արտաքսվեցին Շվեդիայից: Այդ մասին հայտարարեց Շվեդիայի անվտանգության ծառայության ղեկավար Անդերս Էրիկսոնը: Նրա խոսքերով, այդ խիստ պատժամիջոցի պատճառն այն է, որ ԿԺԴՀ դեսպանության աշխատակիցներն զբաղվում էին «ապրանքների լայն մաքսանենգությամբ»:

Այդ դիվանագետներից երկուսը ձերբակալվել էին դեռ հուլիսին էստոնացի մաքսավորների կողմից, երբ ուղևորվել էին Ստոկհոլմ և փորձում էին ռուս-էստոնական սահմանը հատել իրենց փոքրիկ ավտոբուսով: Էստոնացի մաքսավորներին կամ նախազգուշացրել էին, կամ էլ պարզապես ինչ-որ բան [illegible]

դրա պարունակությունը:

Դիվանագետները կտրուկ հրաժարվեցին, և մաքսավորներն ստիպված ուժ գործադրեցին: Ստուգման արդյունքը ցնցող էր. ավտոբուսի սրահը լեփ-լեցուն էր ծխախոտի տուփերով: Մաքսանենգ ընդհանուր արժեքը կազմում էր կես միլիոն կրոն (մոտ 75 հազար դոլար): Ի դեպ, ծխախոտը գնված էր Ռուսաստանից: Կորեացիները հաջողությամբ անցել էին ռուսական մաքսատունը:

Շվեդիայի մամուլը պնդում է, թե հյուսիսկորեացի դիվանագետները մաքսանենգությամբ են զբաղվում փաստորեն իրենց ղեկավարների համաձայնությամբ, և որ սև շուկայում նրանք, ըստ երևույթին, պարզապես միջոցներ են հայթայթում Ստոկհոլմում իրենց դեսպանությունը պահպանելու համար: Ընդ որում թերթերը վկայակոչում են ԿԺԴՀ դեսպանության աշխատակիցներից մեկին, որը վերջերս [illegible]

[illegible] հյուսիսկորեացի դիվանագետների գործողությունները դառնում են իրենց երկրի սոցիալիստական համակարգի ընդհանուր ճգնաժամի ևս մեկ հայտանիշը: ԿԺԴՀ-ն ի վիճակի չէ պահել նույնիսկ իր դիվանագետներին, որոնք արտասահմանյան ներկայացուցչություններում ներկայացնում են երկրի շահերը:

Հյուսիսկորեացիները մաքսանենգության մեջ բռնվել էին նաև նախկինում: Մի դիվանագետ Շվեդիայից արտաքսվել էր 20 տարի առաջ: Մեկ ուրիշը Շվեդիայի հարավում գտնվող Մալմյո քաղաքում բռնվել էր այն բանից հետո, երբ մաքսավորները նրա ուղեբեռի մեջ հայտնաբերել էին 1 կգ հերոին:

Մնում է ավելացնել, որ Ստոկհոլմից ԿԺԴՀ-ի երեք դիվանագետների արտաքսումից հետո Շվեդիայում այդ երկրի դեսպանատան աշխատակիցների թիվը [illegible]:

«ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ»

ԱԶԳ

Մշակույթ

Աննա Մայիլյանի անունը ծանոթ է «Ազգի» ընթերցողներին: Երկու տարի, որին յանյուղ, շատերն անվճար ծրագիր են առաջարկում: Դիրիժոր Զավեն Վարդանյանի հրավերով Արամ Խաչատրյան մեծ համերգասրահում Աննան շատ հաճախ կգա Մոցարտի «Կախարդական սրինգ» օպերայի համերգային կատարման մեջ: Այնուհետ հոկտեմբերի 3-ին կամերային տանն անցկացվող ի- ծայնասկաններ գրված են գյուղացիների տներում: Կոմպոզիտորը ոտնախոս էր, բայց այնքան հայկականություն կար մեջը եւ իր ճաշը հրաշալի առատ էր ստեղծել: Ալես Տերտերյանի տունը երկհարկ է ձեղնահարկով, որտեղ կոմպոզիտորը երազում էր դահլիճանման մի բան ստեղծել: Նոյասակ մենք ձեղնահարկը ծառայեցնել կամերային երաժշտությանը: «Համերգներ պիտի լինեին, փոքր կազմով նվագախմբ- դառնալուց հետո նամակ էին գրել, պատմել, որ անսառանցը: Սեւանը իրենց մեջ շատ բան են փոխել աշխարհին՝ ուրիշ աչքերով են նայում»: Աննան ասում է, որ Ալես Տերտերյանի ծրագրերը անկատար չեն մնալու: Իրինա Տիգրանովնա Տերտերյանը հիմնադրում է, ստեղծել եւ Սեւանում բարեհամբույր կազմակերպիչների միջոցով առաջիկայում նրանց անսառանցում համերգներ կկազմակերպվեն: «Ի-

Ալես Տերտերյանի ամառանոցը մշակութային ստուգված արժեքներ ներկայացնող օջախ

տանակայանին նվիրված երեկոյին կերգի Էդվարդ Միրզոյանի, Ալես Տերտերյանի, Վարդ Մանուկյանի 3 ռոմանսները: Ավելի ուշ, Հայաստանի դեսական ակադեմիական երգչախմբի հետ կերգի «Ստաբատ մատեր»-ում՝ մաեստրո Հովհաննես Չեքիջյանի հրավերով: «Որպես ծրագիր էլ կան», ասում է Աննան ու մինչ այդ ոգեւորված պատմում անցած Սեւանում իր հանգստի մասին:

«Ալես Տերտերյանի Սեւանում, Հայրավանքի մոտ գտնվող ամառանոցի մասին գիտեինք, դաշնակահարուհի Մարգարիտ Սարգսյանի հետ խնդրեցինք կոմպոզիտորի տիկնոջը՝ Իրինա Տիգրանովնային այնտեղ հանգստանալ: Զիջեց, ասում է Աննան: Երջանիկ եմ, որ այդ տանն եմ եղել, այդ հեքիաթային բնաշխարհում եւ երջանիկ եմ, որ կար 9-րդ դարի Հայրավանք եկեղեցին, եւ որտեղ 2 շաբաթ գտնվելու ընթացքում ամեն երեկո երգում էի: Կիրակի օրերը դպրոցի նման բան էր ստացվում համերգը: Չէի նկատում, մեկ էլ տեսնում եմ մեկ ժամ է, երգում եմ: Ծով, լռություն, անհնար բնություն, երգում եմ, ոչ մի «մասնիչ» չկա, բայց կողքիս բազմություն է հավաքվել: Հարավոք գյուղացիներ են կանգնած: Ես հոգեւոր երգ եմ երգում՝ խորհնացի, Մաշտոց, շարականներ: Միրով են ընդունում: Այփինէ համերգներ հենց առաջին օրը, կարեւոր գործ ենք անում»: Ալես Տերտերյանին, ասում է, ամբողջ գյուղն էր սիրում, նրա նկարները բեր, երգիչներ պիտի հրավիրեին, բայց չհասցրեց, հրաժեշտ տվեց կյանքին: Ծրագրերը մնում են, արվեստի ընթրությունն ամբողջովին ավարտված չէ: Դեռ աշխատանք կա անելու: Նյութական օգնություն է պետք, որ այդ տունը կառուցվի, վերջանա:

Տերտերյանի սենյակում ոչ մի ավելորդ բան չկա, նկարագրում է Աննան: Զգացվում է, որ այստեղ ապրել է մի մարդ, ով կարծես հեռացել էր աշխարհիկ կյանքից: Այդ տանը ճգնավորի նման է ապրել ու աշխատել: Սենյակներից մեկում իր ձեռքերով պատրաստված խաչ: Հատուկ սենյակ կա երաժշտություն լսելու համար: Եվ նրա 6-րդ սիմֆոնիան լսում ենք հեռավորից մթնոլորտում յոյյան անցաավում է, միացվում են կարմիր եւ կարմիր լույսեր, իսկ տոնավորության մասին լավ է չխոսենք»: Իրինա Տիգրանովնայի ասելով, Ալես Տերտերյանի տանը պիտի հանգստանան միայն, այսպես ասած, ընտրյալները: Ո՞ւմ հանդիպեցիք, հարցնում եմ Աննային: «Այնտեղ եղած օրերին Ցիցեռնա Պաոլայեւան, կոմպոզիտոր Կոկժաեւն էին լինում: Մի Ռոդոլֆ անունով գերմանացիների մեջ հնացող սրա էլ կար կիսով չափ հայ, կիսով չափ գերմանացի: Հետաքրքիր անհատականություն էր: Մեզանից առաջ կոմպոզիտորի տանը գերմանացիներ էին եղել: Ալես Տերտերյանի Գերմանիայում գտնվելու ժամանակ նրան ճանաչել ու աս-վածացրել էին: Սեւանից վերադառնալով, մենք սկսեցինք համերգների կազմակերպումը: Ամեն օր երաժշտական երեկոներ: Գյուղացիները սենց մեղեդու ձայն էին լսում ու հավաքվում էին: Իրինա Տիգրանովնան պատրաստում էր ոսպով մի լոբի, եկեք մեզ մոտ: Մենք ներկայացնում էինք մի ժողովրդական, մի հոգեւոր, կողքին էլ Դեբյուսիից ինչ-որ գործ: Վերջում մեր ունկնդիրը շնորհակալ էր լինում եւ ասում, որ իր լսածը շատ հետաքրքիր էր: Եղանք Գավառում մի ծնծղահարուս ու հյուրասեր հայի տանը: Այնտեղ էլ մեծ շուրջ կազմակերպեցինք, որն էլի ունկնդիրներին դուր եկավ»: Աննան համաձայնում է, որ բավարար չափով դրամագանցի դեմքում ժողովուրդն էլ ոսպուր չի լսի: «Սա, ասում էին, ավելի լավն է: Իհարկե, չէ՞ որ մեր արմատները ոսպիսը չեն ընդունում: Ժողովուրդը մեծ զգայունություն ունի, որ այդպիսի կլլոգից հետո համերգներ լինեն: Հուսանք, որ Երեւանից դուրս Տերտերյանի տանը մշակութային մի մերձիկ օջախ ըստով կծնվի:

Բացի այդ, Զավեն Վարդանյանին առաջարկեցինք, որ հոկտեմբերին Երեւանում անցկացվող վոկալիստների մրցույթի հաղթողներին որպես պարգեւ Սեւան տանեն: Ալես Տերտերյանի տանը մի համերգ տան, եւ սա ավանդույթ դառնա: Մենք շատ ծրագրեր ունենք, որոնք արժանի են Ալես Տերտերյանի տանը Սեւանի այդ բնաշխարհում առնելու»:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Հոֆմանը, Ալթմանը, Գասմանը եւ Մորգանը «Ոսկե առյուծ» ստացան

Ճոյակավոր ամերիկյան դերասան Դաստին Հոֆմանը դարձավ այս տարվա 53-րդ վենետիկյան կինոփառատոնի «Ոսկե առյուծ» մրցանակի առաջին դափնեկիրը: Մրցանակը տրվել է կինեմատոգրաֆիայի բնագավառում նրա ունեցած նվաճումների համար եւ դերասանին կհանձնվի օգոստոսի 28-ի երեկոյան՝ մրցամրցութային «Սոնի» ֆիլմի ցուցադրման օրը, որում Հոֆմանը գլխավոր դեր է խաղում: Կինոար- վեստի բնագավառում ունեցած նվաճումների համար «Ոսկե առյուծ» մրցանակ կստանան նաեւ ամերիկյան ռեժիսոր Ռոբերտ Ալթմանը, ֆրանսիացի դերասանուհի Միշել Մորգանը եւ իտալացի դերասան Վիտորիո Գասմանը: Մրցանակները նրանց կհանձնվեն կինոփառատոնի վերջին օրը՝ սեպտեմբերի 7-ին, երբ հայտնի կդառնան այդ հեղինակավոր կինոմրցույթի մյուս դափնեկիրների անունները եւս: Գ. Է.-Տ.

Բագրատ Գրիգորյանի ցուցահանդեսն՝ այսօր

Հայաստանի Ազգային պատկերասրահում այսօր՝ օգոստոսի 29-ին, ժ. 15-ին կբացվի Բագրատ Գրիգորյանի (1939-1992) հետմահու անդրանիկ ցուցահանդեսը: 60-ականների սերնդի նկարիչը մտերիմ էր Մինասի հետ, վերջինս դրվատական երկու տող էր գրել կրտսեր ընկերոջ մասին: Այդ 2 տողը «մասնիչ» դուռ եկավ ու Բագրատը այդ «յախում ու համեստը, արվեստում ոգու որոնման նվիրված մեր ընկերը դարձավ թիրախ՝ վերևի ցուցմունքների հյու ինքնադաշի համար: Սրտած ու հուզված Բագրատը հաճախ էր կրկնում. «Բա որ 37 թի՞վը լիներ...»: Հրավիրատոմսից դուրս գրված այս փոքրիկ տեղեկությունն առավել հետաքրքիր է դարձնում բացվող «ցուցակազմ պատկերների փունջը» հետմահու անդրանիկ ցուցահանդեսը:

Մարգո Հեմինգուեյը պապի նման ինքնասպան է եղել

Քննիչները պարզեցին, որ ամերիկացի նշանավոր արձակագիր Էռնեստ Հեմինգուեյի թոռնուհին՝ 41-ամյա Մարգոն, ինքնասպանություն է գործել: Նրա դիակը, ինչպես ժամանակին հաղորդել էինք «Ազգի» ընթերցողներին, հայտնաբերվել էր հուլիսի 1-ին Սանտա Մոնիկայի բնակարանում մեկում: Մարգո Հեմինգուեյը դերասանուհի էր եւ մոդելուհի: Ըստ փորձագետների, նա հաճախ էր խմիչք օգտագործում եւ տառապում էր ընտանեկան ճնշումից: Բացի այդ, հայտնի է, որ Մարգո Հեմինգուեյը հիվանդ էր էպիլեպսիայով: Մարգոյի ինքնասպանություն օրերի տարբերությամբ համընկավ նրա պապի մեծապայծ գրող Էռնեստ Հեմինգուեյի ինքնասպանության 85-րդ տարելիցին: Ըստ քննիչների, Մարգո Հեմինգուեյի ինքնասպանության պատճառը դարձավ մեծ քանակությամբ «ֆենոբարբիտալ» դեղի օգտագործումը: «Այդես կարեւոր չէ, թե ինչ դեղեր են էր պատճառում Մարգոն: Այդ ամենն ամբողջ անցյալ է: Հիմա պետք է հանգիստ թողնել նրան», ասել է Մարգո Հեմինգուեյի գործերի կառավարիչ Գրեհեմ Քեյը:

«ԱՍՏՂԻԿՅԱՆ»

ՍՏԱՄԲՈՒԼ

Էյուբի Ս. Եղիա հայկական եկեղեցին կողոպտվեց անտարբերության հետեւանքով

«Ազգի» օգոստոսի 27-ի համարում տեղեկացրել ենք, որ Ստամբուլի Էյուբ թաղամասի Ս. Եղիա հայկական եկեղեցում կողոպուտ է արձանագրվել: Լույս ծապին հայտարար «Մարմարա» Էյուբի թաղային խորհրդի ատենապետ Միսաք Գյուլյուրենի ասելով, տեղեկացնում է, թե կողոպտիչները տարել են 19-րդ դարում ստեղծված եկեղեցական սրբապատկերներ, իսկ ավելի թանկարժեք իրեր չեն տարել, քանի որ վերջիններս պահված են եղել հատուկ սենյակում: «Ժամանակ» օրաթերթից «Ազգ» ուղարկված հեռապատճենը մանրամասնում է, որ գողացվել են մեկ կաթսա (1830 թ.), մեկ ափսե (1876 թ.), աշտանակներ (1800 թ.), շուրջ հարյուր տարվա մի կրակարան եւ 5-6 հին ողնձյա սան: Գյուլյուրենի ասելով, գողությունը ծրագրել է եկեղեցին վերանորոգող վարպետը, իսկ ի- րագործել են ուրիշներ: Նա փաստել Աստծուն, որ գողերը գանձերը կողոպտելու փորձ չեն արել: Բացի այդ, հայտնի է նաեւ, թե բազմաթիվ կան խորհրդի անդամները բարեխնամ աշխատանքը չեն հոգել, իսկ առօրյա անձնական գործերով զբաղված լինելու պատճառով: Պրն Գյուլյուրենը վարպետի անունը չտալով կերպ պատճառ է նկատել բաղի մեջ հավաքական սրբատեղիների ... ծումը: «Ժամանակի» ինչո՞ւ եկեղեցու թաղական խորհուրդը կարիք չի զգացել տեղական ժամից հայտնել կատարված փաստի մասին, հարցին ատենապետն անդրադառնում է բարեհ... Ի դեպ, ըստ «Ժամանակի» հայտնի, Պատրիարքարանն էլ տեղյակ չի եղել կատարվածին: Կատարյալ անտարբերություն, որը նաեւ կողոպուտի պատճառն է, եզրակացնում է թերթը:

Հրաչյա Աճառյանի 120-ամյակը սեպտեմբերի 4-ին Գնալը կնշվում

Սեպտեմբերի 4-ին, ժամը 21.30-ին Հրաչյա Աճառյանի հիշատակի երեկո է տեղի ունենալու Գնալը կոչում, տեղեկացնում ենք Պոլսի «Ժամանակ» թերթի օգոստոսի 26-ի համարից: Գիտնականի ծննդյան 120-ամյակի երեկոն ձեռնարկել է Գնալըի Ներսիսյան դպրոց դասը:

«Հայ մշակույթի մեծ սպասավորներէն լեզուաբան ու բանասեր Հրաչեայ Աճառեան 1967-ին ծնած է Սամաթիոյ մէջ... Բնականաբար շատ տեղին արարում մըն է ծննդեան 120-ամեակին առթիւ Հրաչեայ Աճառեանի յիշատակը ոգեկոչել իր ծննդավայրին մէջ», գրում է թերթը:

Հայկական հեռուստատեսությունը կմասնակցի Աստրախանի միջազգային փառատոնին

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍՏ: Օրերս հայկական հեռուստատեսության մանկական հաղորդումների գլխավոր խմբագրությունը հրավեր է ստացել մասնակցելու սեպտեմբերին Աստրախանում կայանալիք միջազգային փառատոնին, որը նվիրված է մանկական հեռուստահաղորդումներին: Հրավերը հայկական հեռուստատեսությանը ուղարկել է Ռուսաստանի ՕՌՏ հեռուստաընկերությունը՝ հրավիրելով հեղինակային ծրագրով մասնակցել փառատոնին: Ինչպես նշեց հայկական հեռուստատեսության մանկական հաղորդումների գլխավոր ռեժիսոր Արմեն Էլմասյանը, հավանավոր գտնելով դեպի խմբագրությունը անպայման կմասնակցի փառատոնին եւ այնտեղ կներկայացնի Հայաստանի անկախության 5-րդ տարելիցին նվիրված ծրագիր:

ՖՐԱՆՍԻԱ

Տխրահռչակ Բեռնար Տապին՝ ապագա կինոա՞ստղ

Աշխարհի ֆուտբոլասերներին քաջածանոթ, տխրահռչակ ֆրանսիական քաղաքական գործիչ եւ բիզնեսմեն Բեռնար Տապին դարձել է կինոդերասան եւ Կլոդ Լելուշի «Տղամարդիկ եւ կանայք. Օգտագործման կանոնները» նոր ֆիլմում գլխավոր դերերից մեկն է կատարում: Վենետիկի կինոփառատոնում սեպտեմբերի 4-ին այն կներկայացվի «Ոսկե առյուծ» մրցանակին: Տապին հայտարարեց, որ մինչեւ ֆիլմի դրեմիերան ինքը կհեռանա ֆրանսիական խորհրդարանի պատգամավորի պաշտոնից: Սակայն նա ոչինչ չասաց Եվրախորհրդարանի՝ իր պատգամավորության մասին: Պատգամավորական անձեռնմխելիությունը մինչեւ այժմ պաշտպանում էր Տապիին ֆրեական մի քանի մեղադրանքների հետապնդումներից: Տապին, մասնավորապես, մեղադրվում է կոռուպցիայի, կանխամտածված սնանկացման եւ հարկերից խուսափելու, ինչպես նաեւ այն բանում, որ, լինելով Մարսելի «Օլիմպիկ» ֆուտբոլային ակումբի նախագահ, նա նախօրոք մինչ խաղի սկիզբը համաձայնեցնում-«դասավորում» էր Ֆրանսիայի ֆուտբոլային առաջնության մրցախաղերի արդյունքները: Գ. Է.-Տ.

Կարդացեք Սերգեյ Գալոյանի «ՄԱՐԻՆԱ» գիրքը

«Ո՞վ արանեց Վարդգես Պետրոսյանին» հարցն այնքան անհիմն է, որքան հեռու պատասխանը կա:

■ Անասունների իրենց վավաշոտ շարժերը հոյում են անմահական դրախտի ուտի եւ մեկ ժամ հետո քաղաքական ընդարձակ դատախազություն կարդամ վարտանմայն զենք կոյրերի մենասենում: Կենց մարմնի անդամահատված մասերը գտնվել են Լարսի տարբեր մասերում:

Թորանովան չի վերադարձնում պարտքի վերցրած 69.020 դոլար գումարը:

Դասարանն անգո՞ր է Թորանովայի դեմ...

Սպանված է ականջի միակ վկան: Որտե՞ղ է Լավում հոր մարմինը:

Նամակ Բորիս Քոչարյանին:

«Նկարչության մեջ եմ, Չեմ կողմնում»:

Կարդացեք Սերգեյ Գալոյանի «ՄԱՐԻՆԱ» գիրքը

ՖՐԱՆՍԻԱ-98

Միշել Տեր-Զաքարյան. «Սիրում եմ միայն ու միայն հաղթել»

Ֆրանսահայ անվանի ֆուտբոլիստը իր ծննդավայրում՝ Երեւանում

Միշել Տեր-Զաքարյանը ամրակազմ եւ մարտական ընավորության տեր ֆուտբոլիստ է։ Նա օժտված է առաջատարի բնատուր հատկանիշներով։ Անհնարին պատահական չէ, որ տարիներ շարունակ մեր հայրենակիցը «Մոնպելյեի» ավագն է։ Թիմի դժվարին պահերին նա միշտ խաղընկերներին ոգեւորողի դերում է։ Չնայած խաղում է պաշտպանությունում, սակայն սիրում է հաճախ մասնակցել գրոհներին եւ աչքի է ընկնում արդյունավետ խաղով։ Մի խոսքով, Միշել Տեր-Զաքարյանն այն ֆուտբոլիստներից է, որն այսօր շատ պետք է Հայաստանի հավաքականին։ Ֆրանսահայ ֆուտբոլիստը երեկ ժամանելով Երեւան, երեկոյան մասնակցեց Հայաստանի հավաքականի հերթական պարապմունքին։ Առիթից օգտվելով, շահեկան հարցազրույց ունեցանք նրա հետ։ Ավելորդ չէ նշել, որ թարգմանչի անհրաժեշտություն չեղավ, քանի որ Միշելի հետ ազատ կերպով կարելի է հաղորդակցվել հայերեն։

Գրոհում է Միշել Տեր-Զաքարյանը

Ծնվել է 1963 թ. փետրվարի 18-ին Երեւանում։ Հասակն է 185 սմ։ Արդեն 18 տարի է, ինչ հանդես է գալիս Ֆրանսիայի ուժեղագույնների մրցաշարում, որտեղ մասնակցել է 390 խաղի, խփել 28 գնդակ։ Կենտրոնական պաշտպան է։ 10 տարի հանդես է եկել «Նանտում», որի կազմում 1983 թ. դարձել է Ֆրանսիայի չեմպիոն, 1985 եւ 1986 թթ. երկրորդ մրցանակակիր։ Վերջին 8 տարիներին խաղում է «Մոնպելյե» թիմում։ «Մոնպելյեի» հետ Միշել Տեր-Զաքարյանը 1990 թ. դարձել է Ֆրանսիայի գավաթակիր։ Ֆրանսիայի վերջին առաջնությունում «Մոնպելյեն» գրավել է 6-րդ տեղը եւ իրավունք ստացել հանդես գալու ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությունում։

– Ձեր ընտանիքը ե՞րբ է տեղափոխվել Ֆրանսիա։

– 1965 թ., երբ ընդամենը 2,5 տարեկան էի։ Մենք հաստատվեցինք Մարսելում, ուր մեծ թվով հայեր են ապրում։

– Ի տարբերություն շատ ֆրանսահայերի, մայրենի լեզվին վատ չեք տիրապետում։

– Մեր տան միշտ հայերեն ենք խոսում։

– Իսկ ե՞րդ։

– Հայրս 6 ամիս առաջ է մահացել։ Նա մեծ ֆուտբոլասեր էր եւ հաճախ էր պատմում հայ ֆուտբոլիստների մասին։ Հայրս իմանալով, որ ես խաղալու եմ Հայաստանի հավաքականում, շատ էր ուզում գալ Երեւան եւ ականատես լինել հանդիպմանը։

– Իսկ ինչպե՞ս եղավ, որ որոշեցիր խաղալ Հայաստանի հավաքականում։

– Ինձ զանգահարեց Ալբեր Աշպանյանը (ծեր ան Պոլսեցի «Դուք մեն ըն Տոնին» ամսագրի հմբագրի) ամսաթերթի) խմբագիրը եւ հարցրեց, կցանկանայի՞ արդյոք խաղալ Հայաստանի հավաքականում։ Ես սիրով համաձայնվեցի։

– Մեկնելուց հետո ո՞րերորդ անգամն ես Երեւանում։

– Առաջին, բայց ես Անդրկովկասում եղել եմ։ 1986 թ. «Նանտի» հետ Թբիլիսի եմ այցելել, ուր ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությունում 1-0 հաշվով հաղթեցինք դինամոյականներին։

– Հայաստանի հավաքականի խաղերին ծանո՞թ ես։

– Ես տեսա Ֆրանսիա-Հայաստան ընկերական հանդիպումը։ Տղաները վատ տպավորություն չթողեցին։

– Իսկ խաղացողներից ո՞ւմ ես անձամբ ճանաչում։

– Գիտեմ միայն Եղիազար Սուքիասյանին։

– Ֆրանսահայ ֆուտբոլիստներից ուրիշ ովքե՞ր կարող էին օգտակար լինել Հայաստանի գլխավոր թիմին։

– Հայաստանի հավաքականին այսօր առաջին հերթին հարձակվողներ են պետք եւ այդ առումով թիմին կարող էին օգնել Էրիկ Ասատրյանն ու Ալեն Պողոսյանը, սակայն նրանք չցանկացան խաղալ Հայաստանի հավաքականում։

– Երեւանում հարազատներ ունե՞ս։

– Այո։ Մորաքույրս է այստեղ ապրում իր ընտանիքով եւ զավակներով։ Ի դեպ, քիչ հետո ես պետք է հանդիպեմ նրանց հետ։ Վաղը Ֆրանսիայից մայրս ու կինս են գալու խաղը նայելու եւ առիթից օգտվելով հարազատներին տեսակցելու համար։

– Քանի՞ երեխա ունես։

– Մեկ տղա եւ մեկ աղջիկ։ Տղաս արդեն 11 տարեկան է, իսկ աղջիկս 6։

– Պորտուգալիայի հավաքականի խաղացողներին ճանաչո՞ւմ ես։

– Բոլորին։ Այսօր Պորտուգալիայի հավաքականը ուժեղագույններից մեկն է։ Ի դեպ, ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությունում սեպտեմբերի 10-ին Մոնպելյեում մենք հանդիպելու ենք հենց Պորտուգալիայի թիմերից մեկի «Սպորտինգի» հետ։ Այդ թիմից հավաքականում ընդգրկված են Ռիկարդո Սա Պինտոն եւ Օսկարն Կորդոզը։ Եվ երեք ֆուտբոլիստներ օլիմպիական հավաքականի կազմում հանդես եկան Ավստրալիայում։

– «Մոնպելյեն» ինչպե՞ս է հանդես գալիս Ֆրանսիայի ընթացիկ առաջնությունում։

– Արդեն երեք խաղ ենք անցկացրել։ «Գենգամի» եւ «Մոնակոյի» հետ արտագնա հանդիպումներն ավարտվեցին ոչ-ոքի, իսկ տանը «Կաննին» մեր հարկի տակ զիջեցինք 0-1 հաշվով։

– Հայաստանի հավաքականում ո՞ր դիրքում կցանկանայիր խաղալ։

– Դա արդեն մարզիչից է կախված։ Ես միշտ խաղացել եմ պաշտպանությունում եւ հիմնականում կատարել եմ ազատ պաշտպանի պարտականությունը։

– Ի՞նչ սպասելիքներ ունես Հայաստան-Պորտուգալիա խաղից։

– Անկասկած, մրցակիցն ուժեղ է։ Սակայն մեկ խաղում նրան կարելի է հաղթել։ Ես սիրում եմ միայն ու միայն հաղթել եւ միշտ խաղադաշտ եմ մտնում այդ մտայնությամբ։

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ԹԵԹԵՎ ԱՏԼԵՏԻԿԱ

Արմեն Մարտիրոսյանը Ցյուրիխում 6-րդ տեղում

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍՐՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

Աշխարհի օլիմպիական խաղերից հետո աշխարհի ուժեղագույն ընբաթլետները շարունակում են իրար հետեւից մասնակցել միջազգային խոշոր մրցաշարերի։ Ցյուրիխում տեղի ունեցած մրցաշարում, որը մտնում է այսպես կոչված «ոսկե ուկի» մրցանակի ծրագրի մեջ, եռացատկի մրցումներում մրցապարտեց են դուրս եկել Աշխարհի օլիմպիական խաղերի բոլոր հերոսները, նույն թվում նաեւ գյումրեցի Արմեն Մարտիրոսյանը։ Այս անգամ աշխարհի ռեկորդակիր անգլիացի Ջոնաթան Էդվարդսը ուղղակի «վրեժխնդիր եղավ» ամերիկացի Հարիսոնից, որին զիջել էր օլիմպիական ոսկին։ Էդվարդսը ցույց տալով 17 մ 79 սմ արդյունք, վստահորեն գրավեց առաջին տեղը։ 2-րդ մրցանակը բաժին հասավ Հարիսոնին, որի արդյունքն է 17մ 23 սմ։ 3-րդ տեղը գրավեց կուբացի Կոսմադ 16 մ 84 սմ։ Բարսելոնի օլիմպիական խաղերի չեմպիոն ամերիկացի Մայք Կոնլին, ինչպես եւ Ասլանյում, բավարարվեց 4-րդ տեղով (16մ 83 սմ)։ 5-րդ տեղը բաժին ընկավ գերմանացի Ֆրայդելին (16 մ 80 սմ)։ Արմեն Մարտիրոսյանը 16 մ 61 սմ արդյունքով գրավեց 6-րդ տեղը։ Բոլոր դեպքերում մեր եռացատկորդը շարունակում է մնալ աշխարհի ուժեղագույնների շարքում։

Ցյուրիխի մրցաշարում մի քանի անակնկալներ գրանցվեցին։ Այսպես Ատլանտայի օլիմպիական խաղերի կրկնակի չեմպիոն ֆրանսիացի արագավազորդուհի Մարի Ժոզե Պերեկը 200 մ վազքապարածությունում գրավեց միայն 4-րդ տեղը։ Այստեղ Աֆրիկայի ռեկորդով (22,07 վրկ) առաջին տեղը գրավեց նիգերիացի Մարի Օնյալին։

Մեկ մղոն վազքապարածությունում իրեն գերազանց դրսեւորեց Ատլանտայի հերոսներից մեկը ռուսաստանցի Սվետլանա Մաստերկովան, որը սահմանեց աշխարհի ռեկորդ (4 րոպ. 12,56 վրկ)։

Անհամբերությամբ, հավանաբար, կանանց 100 մ արգելավազքն էր։ Այստեղ նույնպես հավաքվել էին օլիմպիական բոլոր դափնեկիրները։ Ուշագրավն այն է, որ միշտ երկրորդ համարվող ճամայկացի Մերլին Օտտին այս անգամ կարողացավ ռեւանշ վերցնել Ատլանտայում ամերիկացի Գեյլ Դիվերսից կրած պարտության դիմաց եւ հաղթությունն անցնելով 10,95 վրկ-ում, գրավեց 1-ին տեղը։ Ամերիկացի Գվեն Տորենսը Օտտին զիջեց ընդամենը 0,01 վրկ-ով։ Օլիմպիական չեմպիոնուհին բավարարվեց 3-րդ տեղով (11 վրկ)։

Սարգիս Սարգսյանի մենախաղն անհաջող էր

Ատլանտայի օլիմպիական խաղերը դեռ չավարտված, Սարգիս Սարգսյանը թողեց օլիմպիական ավանը եւ մեկնեց նախապատրաստվելու միջազգային հերթական մրցաշարերին։ Նա մրցապարտեց դուրս եկավ Նյու Հավենի (ԱՄՆ) մրցաշարում, որի մրցանակային հիմնադրամը 1 մլն 40 հազար դոլար է։ Հայաստանի ներկայացուցիչն առաջին խաղ փուլում չնայած համառ դիմադրությանը, պարտված էր թողնել ատարեզը։ Նա զիջեց ամերիկացի Ալեքս Օ'Բրայանին (6-2, 3-6, 6-4)։ 2-րդ փուլում Օ'Բրայանը ավելի վստահ հաղթանակ տարավ ֆրանսիացի հանրահայտ թենիսիստ Սեդրիկ Պիոլինի նկատմամբ (6-2, 6-1)։

«Երեւանյան խաղեր» նվիրված անկախության 5-ամյակին

«Մեր անկախ հայրենիքը 5 տարեկան է». այսպիսին էր «Երեւանյան խաղերի» բացման արարողության խորագիրը՝ նվիրված Հայաստանի Հանրապետության 5-րդ տարեդարձին։ «Երեւանյան խաղերի»՝ փեյնթբոլի գլխավոր կազմակերպիչներն են «3-րդ ալիք» խմբագրությունը, «Սագնում» ակումբը եւ «Նարեկ-ինվեստ» ֆիրման։ Փեյնթբոլի՝ ամերիկյան ծովային այդ մարզաձեւի մրցումներ առաջին անգամ է անցկացվում Հայաստանում։ Մասնակցող թիմերը յոթն են. ՆԳՆ «Պահպանություն» միավորման «Պահապան» թիմը, մախսային վարչության թիմը, Մոնթե Մելքոնյանի անվան զինվորական ուսումնարանի թիմը եւ մի զորամասի թիմ։ Անդրանիկ խաղը (մասնակցելու են վերջին երկու թիմերը) տեղի է ունենալու սեպտեմբերի 7-ին, Թումանյանի անվան զբոսայգում՝ Կինոյան կամրջի հարեւանությամբ։

Մրցաշարային թիմերի խաղերը կշարունակվեն։ Չի բացառվում, որ մասնակցողների շարքում կլինեն նաեւ դեսպանական բաժնի ներկայացուցիչներ, որոնք, ի դեպ, եղել են առանձնակի հյուր եւ կին ազգի կանանց։ Եղել են նաեւ «Արծագանք» ստուդիայի նկարահանողները։

ԻՐԻՆԱ ԱՍԱՏՐՅԱՆ
ԵՊՀ ժուռնալիստիկայի բաժնի ուսանողուհի

Ալեքսանդր Պողոսյին դատակազմարող ձմեռուկ փաստաղթն արգելքայնցի է

28 ՕԳՈՍՏՈՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ». – Ռուսաստանի ոստիկանությունը ծանուցեց, որ Ատլանտայի օլիմպիական խաղերի կրկնակի ոսկե մեդալակիր, ռուսաստանցի 25-ամյա լողորդ Ալեքսանդր Պողոսյի դանակահարության հետ առնչություն ունեցողը մեկ կասկածյալ 2 արգելանքի է ձերբակալվել։ Սակայն դանակահարող անձանք չնայած ճանաչված, բայց դեռեւս հայտնաբերված չէ։

Էջը կազմեց ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Եղվարդ Սուքիասյանը հունական թիմում

Արդեն մեկ ամիս է, ինչ Հայաստանի հավաքականի անդամ Եղվարդ Սուքիասյանը Ավստրիայի «Տիրոլից» տեղափոխվել է Հունաստանի «Կավալա» թիմ։ Փորձառու խաղացողը մեկ տարվա պայմանագիր է կնքել։ «Կավալան» անցյալ տարի դուրս մնալով ուժեղագույնների խմբից, կրկին իրավունք է ստացել հանդես գալ առաջին դիվիզիոնի մրցաշարում եւ, բնականաբար, որոշել է ուժեղացնել իր կազմը։ Բացի Եղվարդ Սուքիասյանից, «Կավալան» հրավիրել է նաեւ Սլովենիայի հավաքականի խաղացող Վլադո Բրեկալիչին, Ավստրիայի «Շտուրմ» թիմից Ալի Հորբսացին, Բուլղարիայից Իվան Միտեւին։ Եղվարդ Սուքիասյանը նույնպես գտնվում է Երեւանում եւ նախապատրաստվում

է «Պորտուգալիայի» հավաքականի հետ պատասխանատու խաղին։

ՀՈՒՇԱՄԲԱՀԱՐ

Ըմբշամարտի առաջնություն Բագրատաշենում

ԲԱԳՐԱՏԱՇԵՆ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍՏ. Վրաստանին սահմանակից այս գյուղի անունը Հայաստանում հանրահայտ է շնորհիվ սահմանամերձ առեւտրի։ Սակայն քչերը գիտեն, որ Բագրատաշենը մարզական ավանդույթներ ունի, որոնք հիմա վերականգնվում են։ Գործում է հունահռոմեական ըմբշամարտի խմբակը։ Օգոստոսի 24-25-ը կայացավ հունահռոմեական ըմբշամարտի Բագրատաշենի բաց առաջնությունը, նվիրված Բագրատ Վարդանյանի հիշատակին։ Դրանով հարգանքի տուրք մատուցվեց այն մարդու հիշատակին, ում ղեկավարությամբ հիմնվել է Դեբեդի հովտի մրգաստանը։ Առաջնությանը մասնակցում էին նաեւ Գյումրիի ըմբշամարտի մարզադպրոցի սաները։ Մրցանակակիրները պարգեւատրվեցին պատվոգրերով եւ գեղեցիկ հուշանվերներով։

ԱԶԳ

տեղական

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Ամենակատարյալ ընտրական մեքենան մերն է»

Պնդում են ԱԺՄ-ում, որ նաեւ համոզված են, որ սեպտեմբերի 22-ին հիմնական պայքարը 1-ին տեղի համար է մղվելու

Օգոստոսի 28-ին ԱԺՄ գրասենյակում հրավիրված մամլո ասուլիսը նվիրված էր կուսակցության նախընտրական գործունեության լուսաբանմանը: Ասուլիսին ներկա էին նաեւ հանրապետության տարբեր մարզերի մարզային հանձնաժողովների պատասխանատուները:

Բացելով ասուլիսը ԱԺՄ վարչության անդամ Արամ Մանուկյանը նշեց, որ արդեն իսկ սկսված ընտրական քարոզարշավը ընթանում է նորմալ մթնոլորտում, թեպետ չի բացառվում, որ ամեն ինչ կարող է նաեւ փոխվել: Մանուկյանը նշեց, որ սեպտեմբերի 22-ին հիմնական պայքարը ընթանալու է 1-ին տեղի համար, իսկ մյուս թեկնածուները վարկանիշային (ռեյտինգային) պայքար կմղեն: Նա կարեւորեց նաեւ այն հանգամանքը, որ հասարակությունը աստիճանաբար սկսում է զգալ իշխանության փոփոխության անհրաժեշտությունը, ինչը Մանուկյանը համարեց «միանգամայն բնական եւ օրինաչափ»:

Վազգեն Մանուկյանի ընտրական շտաբի ղեկավար Սեյրան Ավագյանը նշեց, որ հանրապետության տարբեր մարզերում ձեւավորված հանձնաժողովներում աշխատանքային կազմակերպվածությունը տարբեր մակարդակի վրա է գտնվում, այս առումով ամենաանկազմակերպը համարվեց Երեւանը: Ավագյանը նշեց, որ ԱԺՄ-ի նախագահի կուսակցությունից առաջադրված հանձնաժողովների անդամներին հետեւյալ ցուցումներն է տվել. ա) խուսափեն դրսեւորել որեւէ սարք, եւ առավել խստապահանջ լինել հատկապես ԱԺՄ-ի նկատմամբ, բ) աշխատել որպես դիտական կառույցներ, գ) հանձնաժողովներում բոլոր թեկնածուների համար ապահովել հավասար պայմաններ:

Հանձնաժողովների կազմման ժամանակ անկազմակերպվածությունը հասցրել է նրան, որ նիստերը գումարվել են այլ վայրում, ինչի մասին չեն տեղեկացվել անդամները, որոնք զրկվել են նիստին մասնակցելուց: Հաջորդ բացթողումը համարվեց այն, որ չնայած քվորումի բացակայությանը, որոշ հանձնաժողովներ նիստեր են գումարել:

Ինչ վերաբերում է հանձնաժողովներում ԱԺՄ-ի ներկայացուցիչներին, ապա նրանք, ըստ Ավագյանի, «հիմնականում մասնագետներ են»:

Ընդգծվեց նաեւ մի շարք հանձնաժողովներում «Հանրապետություն» ներկայացուցիչների ծառայամտությունը, որը, ըստ Ավագյանի, իշխանությունների գործելակերպում առկա ցինիզմի «հանձնաժողովային մակարդակի դրսեւորումն է»:

ԱԺՄ շտաբի ղեկավարը հարկ համարեց ընդգծել, որ կուսակցությունը ընտրարշավն սկսել է շուրջ 300 մարդով, իսկ այսօր այդ թիվը հասել է 7000-ի: Այս կտրվածքով ԱԺՄ ընտրական շտաբը չի կարելի ներկայացնել որպես միայն մեկ փաղանգ ուժ ունեցող կենտրոն: «Ամենակատարյալ ընտրական մեքենան մերն է», ընդգծեց Ավագյանը: Նա ավելացրեց նաեւ, որ ընտրարշավը ԱԺՄ-ում բաժանվում է փուլերի, սեպտեմբերի 5-12-ը կսկսվի 2-րդ փուլը: Մեր այն հարցին, թե նման փուլային բաժանման հիմքը փաստակա՞ն է, թե՞ գործնական, Ավագյանը պատասխանեց նրբանկատորեն: Իսկ վերջին փուլի հիմքում դրված նպատակը, ըստ նրա, կլինի «մեր ծրագրերի շուրջ միասնականության ապահովումը»:

Ավագյանը միաժամանակ հավելեց, որ ստորագրությունների հավաքման ժամանակ ակնհայտ է եղել, որ «Վազգեն Մանուկյանի վարկանիշն ամենաբարձրն է»: Նա այն տեսակետը հայտնեց, որ սեպտեմբերի 22-ին «հուլիսի 5-ը չի կրկնվի»:

Իսկ ովքե՞ր են գլխավորելու ԱԺՄ թեկնածուի վստահված անձանց ցուցակը: Մեր հարցին ի պատասխան նշվեց, որ նորություն չի լինի, ցուցակը կգլխավորեն մեզ «ծանոթ լիդերները»:

Մարզային հանձնաժողովների կազմման եւ գործունեության անդրադարձան Գյումրիի եւ Վանաձորի ԱԺՄ-ի պատասխանատուները: Գյումրիի ներկայացուցիչը նշեց, որ 1-ին անգամ Գյումրիում ազատ եւ արդար ընտրություններ են անցկացվելու: Այդ առումով նա կարեւորեց մարզպետի եւ մարզպետարանի դերը: Եվ զգուշավորությամբ ավելացրեց, որ «Անդրանիկ Քոչարյանի բռնատիրությունը երկար չեղավ»: Միաժամանակ նշեց, որ Գյումրիում եւ Շիրակում հանձնաժողովների աշխատանքների տեմպերը տարբեր է, այն ի վնաս Շիրակի է:

Գյումրիի ներկայացուցիչը նշեց, որ հանձնաժողովում ԱԺՄ-ն համագործակցում է նաեւ ՀՀՇ-ի կառույցի հետ ազատ ընտրություններ անցկացնելու նպատակով:

Վանաձորի ներկայացուցիչը նշեց, որ թեպետ տեղամասային հանձնաժողովների կազմման ժամանակ «ընդդիմության դեմքը պահպանվեց», բայց նկատեց, որ ամենուր «նորմը իշխանությունների ձեռքին է», եւ «կազմակերպչական աշխատանքների հետ իրար կանգնեցվում են իշխանությունների ծրագրերը»:

Մեր կողմից ավելացնենք, որ ասուլիսի ժամանակ նկատելի էր «ԱԺՄ-ի վստահությունը ոչ միայն ընտրարշավի արդյունավետ ավարտելու, այլեւ ընտրություններում առաջին տեղը գրավելու, ասել է թե հաղթանակի հասնելու հանդեպ:

Իսկ ԱԺՄ-ի կողմից հուլիսյան սցենարի բացառումը նախագահական ընտրություններում ոչ միայն խորդությունները նկատելու եւ գնահատելու առումով առաջընթաց է, այլեւ միաժամանակ ռեալիստորեն կնպաստի հասարակության քաղաքական ակտիվության աճին:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Վայոցձորցի վաստակաշատ գիտնականը

Այսօր յուրաքանչյուր վայոցձորցի անթաքույց հարգանքով է խոսում հանրապետության վաստակաշատ գիտնական Ստեփան Ստեփանյանի մասին: Նա իր ծանոթների ու գործընկերների շրջանում հայտնի է որպես գինեգործության ու պտղաբուծության լավագույն խորհրդատու, եւ զուր չէ, որ մարզի որոշ պտղատու այգիներ ու տնկիներ տնկողները կապում են նրա անվան հետ:

Ստեփանյանի գիտական գործունեությունը սկսվել է դեռեւս ուսանողական տարիներից: Նրա դիպլոմային աշխատանքը «Պտղաբուծության հեռանկարային զարգացումը Դարալագյազում» թեմայով, 1950 թ.-ին արժանացել է Թբիլիսիում կազմակերպված կովկասյան ուսանողական համաժողովի մասնակիցների ուշադրությանը, որի մասին բազմիցս գրվել է վրացական թերթերում: Իսկ հետագայում, գերազանց գնահատականներով ինստիտուտն ավարտած երիտասարդ գյուղատնտեսը իրեն առաջարկված աշխատանքներից ընտրում է ամենադժվարն ու աշխատատարը. գործուղվում է Ղրիմ, ուր Կրիմսկի շրջանի ղեկավարությունը նրան նշանակում է պատերազմից հետո դեռ ուշքի չեկած ամենամեծ կոլտնտեսության գլխավոր գյուղատնտես: Սկսելով զրոյից տնտեսությունը կարճ ժամանակում արժանանում է նույնիսկ միութենական պարգեւի: Ահա այս հաջողությունն էլ առիթ էր, որ նրան նշանակեին Բելոգորսկի շրջանի Միչուրինի անվան խորհրդային տնտեսության նախագահ:

Անընկճելի երիտասարդը, հաղթահարելով բոլոր դժվարությունները, Ղրիմում մեծարվում է որպես խոշոր պտղաբուծության ու խաղողագործության հիմնադիրներից մեկը:

70-ականներին Հայաստանի հանրապետական գիտահետազոտական ինստիտուտի հրավերով Ստեփանյանը տեղափոխվում է հայրենիք, որտեղ եւ սկսվում են նրա նոր գիտահետազոտական աշխատանքները զուգորդելով գործնականի հետ: Ծննդավայր Գետափում նա հիմնում է խաղողի ու պտղատու նոր այգիներ, որոնք մինչեւ օրս էլ աչքի են ընկնում բարձր բերքատվությամբ: Փորձը շուտով տարածվում է Եղեգնաձորի մի շարք գյուղերի տնտեսություններում:

Այսօր էլ, գնահատելով վաստակաշատ գիտնականի ներդրումը մարզի գյուղատնտեսության զարգացման գործում, հաշվի առնելով նրա գրչին պատկանող բազմաթիվ գիտական աշխատությունները, հոդվածները եւ արտոնագրերը, ՀՀ ժողովրդական պատգամավորների Վայոց ձորի մարզի Գետափի գյուղական խորհուրդը Ստեփան Ստեփանյանին շնորհեց Գետափ գյուղի պատվավոր քաղաքացու կոչում: Իսկ շուտով, Վայոց ձորի մարզպետարանը հանդես կգա միջնորդությամբ նրան ՀՀ գիտությունների ակադեմիայի թղթակից-անդամի կոչում շնորհելու:

ՏԻԳՐԱՆ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ
Եղեգնաձոր

ՍԱՀՄԱՆ

Առաջադրանքը կատարված է... ունենք մեկ սպանված... Արթուր Մելյան

Օգոստոսի 16-ին Տավուշի մարզի Մովսես գյուղը ալեկոծվեց յարագույժ բոթից. Ղարաղաշ բարձունքում թշնամու դավադիր գնդակից զոհվեց ՀՀ սահմանապահ զորքերի կապիտան Արթուր Մելյանը:

Նա ծնվել էր 1957 թ. Տավուշի Բերդ ավանում: Երկու տարի ծառայել է խորհրդային բանակում, վերադարձից հետո ստացել միջնակարգ-մասնագիտական կրթություն: Մասնագիտությամբ ինժեներ-մեխանիկ, երեք մանկահասակ դուստրերի հայր Արթուրը ՀՀ սահմանապահ զորքերի Տավուշի պարեկության հիմնադրման առաջին իսկ օրերից ծառայության է անցել զինված ուժերում որպես սպա:

Ծանր հարվածից դեռ լիովին ուշքի չեկած մարտական ընկերները դժվարանում են պատմել Արթուրի մասին. «Նրա մասին կարելի է ասել միայն լավը. նա եզակի մարդ էր, անձնազոհ զինվոր, հրաշալի կազմակերպիչ: Նա կարողանում էր իր հետեւից տանել մարդկանց», պատմում է նրանցից մեկը:

«Չգիտեր՝ ինչ բան է հոգնածությունը: Նա սիրում էր իր գործը եւ մանկան պես հրճվում էր ամեն մի թեկուզ փոքրիկ հաջողությամբ, որովհետեւ այդ հաջողությունները պիտի խաղաղություն բերեն մեր հայրենիքին», շարունակում է մյուսը: «Արթուրի նման ճշտապահ ու պատասխանատու սպայի հետ աշխատելը մեծագույն երջանկություն էր: Ծանր է կորցնել նրա նման զինվորի, մարդու... Ես արդեն զգում եմ նրա պակասը», նշում է հրամանատարը:

—Պատմում են, որ այդ չարաբաստիկ օրը Արթուրը վատառողջ էր: Եվ չնայած ընկերների խնդրանք-պահանջին՝ չբարձրանալ դիրքերը, նա չի համաձայնում թեկուզ մի քանի ժամով բացակայել ծառայությունից:

Հենց այդպիսին էլ նա կմնա իր ընկերների, զինվորների հիշողության մեջ, որպես համակ նվիրվածություն, որպես քաջության մարմնացում: Եվ այսուհետեւ այդ բարձունքում միշտ պիտի տարածվի նրա շուրթերին սառած վերջին հրամանի արձագանքը. Պառկե՛լ...

...Օգոստոսյան շոգ օրը կապիտան Արթուր Մելյանի սովորական զեկույցը կատարեց մեկ ուրիշը. Ընկեր հրամանատար, առաջադրանքը կատարված է... ունենք... մեկ սպանված...

ԱՐԾՐՈՒՆ ԱՍՏՈՅԱՆ
ԵՊՀ ժուռնալիստիկայի բաժնի ուսանողուհի

ԵՐԵՎԱՆ

«Դոյի» դատավարությունը, փաստորեն, ավարտվեց

«Դոյի» դատավարության երեկվա նիստում իր վերջին խոսքն ընթերցեց ամբաստանյալ Գեւորգ Ալավերդյանը: Նա անընդունելի համարեց դատական մեղադրողի ներկայացրած բանդայի անդամ լինելու եւ Ներսիսյան ամուսինների սպանության նախապատրաստմանը մասնակցելու մեղադրանքը: Գ. Ալավերդյանը հայտնեց, որ մեղադրող կողմը իրեն վերագրած հանցանքի ապացույցները չունի եւ բացառապես հիմնվում է նախաքննական կեղծ ցուցմունքների վրա, որոնք իրենից կորզվել են ֆիզիկական բռնի ուժով: Փորձագետները հաստատել են, որ զեկուցագրերում իր ձեռագրերը չկան, ինքը բանդայի գոյության մասին չի իմացել, իսկ «Ձենդոն» ոչ թե իր ծածկանունն է, այլ՝ մականունը, որը կրում է 13 տարեկանից: Ամբաստանյալ Ալավերդյանն իր վերջին խոսքում մեկ անգամ էլ նշեց, որ անձնական թերթիկ լրացրել է, սակայն Արցախ մեկնելու համար: Եթե ինքը բանդիտ լիներ, առաջին հերթին վրեժ կլուծեր այն մարդուց, որը սպանել է իր հորը, երբ ինքը դեռ 7 տարեկան էր: Խոսքի վերջում հայտնեց, թե հուսով կսպասի դատական կոլեգիայի արդար վճռին, իսկ եթե իրեն դատապարտելու են, ապա այնքան տարով, որ կարողանա իր երեխային առաջին դասարան տանել:

Այնուհետեւ, դատավորը վերջին խոսքի համար դիմեց Արմենակ Մնջոյանին, սակայն վերջինս հաստատակամ մնալով նախորդ օրվա իր ասածին՝ կրկին պնդեց, թե վերջին խոսքը կասի բոլոր ամբաստանյալներին լսելուց հետո: Վերջին խոսքի իրավունքից չի օգտվել նաեւ Թաթուլ Գաբրիելյանը, ուրեմն անպայման նրանից հետո: Այսպիսով, դատավորի ցանկությունը չիրականացավ՝ Թ. Գաբրիելյանին լսել ամենավերջում, ապա ներկայացնել վճիռը: Թերեւս համակերպվեց այն մտքին, որ վճիռը ընթերցելուց առաջ լսելու է երկուսին, դրանով կարելի է բացատրել նրա անակնկալ հեռանալը դատարանի դահլիճից: Ճիշտ է, դատավորը հեռանալուց առաջ չհայտնեց, որ դատավարությունն ավարտված է եւ մեկ անգամ էլ կհանդիպեն վճիռը ներկայացնելու օրը, բայց նրա գործողությունները, փաստորեն, այդ էին նշանակում:

Ս. Պ.

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Էրբաքանը քավության նոխազ է դարձնում հայերին ու հրեաներին

Թուրքիայի վարչապետ Էրբաքանի կողմից ազգային փոքրամասնությունների դեմ ուղղված բուռն արտահայտություններին ի պատասխան՝ ՀՅԴ Ամերիկայի Հայ դատի հանձնախումբը խոր մտահոգություն եւ անհանգստություն է հայտնել՝ նշելով, որ այդ խոսքերը սպառնալիք են Թուրքիայում ապրող հայ, հույն եւ այլ փոքրամասնությունների հասցեին:

Վերջերս գրքերով, հարցազրույցներով եւ ընտրապայքարի ճառերով Թուրքիայի ներկայիս վարչապետ, իսլամական Բարօրություն կուսակցության ղեկավար Էրբաքանը պնդել էր, թե Թուրքիայի «տնտեսական դժվարությունները արդյունք են հայերի եւ հրեաների քայլերի, արդյունք են միջազգային սիոնիզմի եւ անհավատ կայսերապաշտների դավերի»:

Ռոյթերի թղթակից Սունա Էրդեմը «Թուրքիայի վարչապետ Էրբաքանը երազում է իսլամական մի նոր աշխարհակարգ» խորագրով հոդվածի մեջ գրում է. «Բարօրության տնտեսական ծրագիրը, գրված Էրբաքանի կողմից, խոստանում է քանդել համաշխարհային կայսերապաշտությունը եւ սիոնականությունը, ինչպես նաեւ Իսրայելն ու նրան սնուցանող ընկերությունների՝ շահույթ խմող գործակալներին»: Ըստ նույն հոդվածի, Էրբաքանը խոստացել է նաեւ «ազատագրել Բոսնիան, Ադրբեջանը, Չեչնիան եւ Երուսաղեմը»:

ՀՅԴ Ամերիկայի Հայ դատի հանձնախմբի վարիչ-տնօրեն Արամ Համբարյանը առանձին հաղորդագրությամբ հայտարարել է. «Խորապես մտահոգիչ է այն փաստը, որ մեկուկես միլիոն հայեր կոտորած երկրի ղեկավարը իր երկրի տնտեսական ու քաղաքական տագնապների համար այս անգամ ամբաստանում է Թուրքիայում մնացած հայերին: Վարչապետ Էրբաքանի այդ հայտարարությունները, բնականաբար, հաստատում են Թուրքիայի հայ, հրեա, քուրդ, հույն, ասորի եւ այլ փոքրամասնությունների անվտանգության նկատմամբ մեր մտահոգությունները: Այս փոքրամասնությունները մնայուն կերպով հարստահարվել են թուրքական կառավարության կողմից»:

«ԵՐԵՎԱՆ»

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՇՐՋԱՆ

ՀՀ-ում ԳԴՀ դեսպանությունը պնդում է, որ Ֆրանկ Լամբախի կարծիքը աղավաղվել է լրատվության միջոցներում

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ. ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Չորեքշաբթի օրը Հայաստանում Գերմանիայի դեսպանատունը տարածել է հետեւյալ հայտարարությունը.

«Լեռնային Ղարաբաղի առճակատման լուծմանը նվիրված բանակցությունների շրջանակում 1996 թ. օգոստոսի 1-6-ը Հայաստանի Հանրապետությունում էր գտնվում դեսպան պարոն Լամբախը: Այնուհետեւ նա այցելեց նաեւ Ադրբեջանի Հանրապետություն:

Դեսպան դոկտոր Լամբախի արտահայտությունները ադրբեջանական մամուլում այնպիսի վերարտադրություն են գտել, որ հանգեցրել են Հայաստանի Հանրապետության արդարացի քննադատությանը: Սույնի առնչությամբ Գերմանիայի դեսպանությունը Երեւանում անում է հետեւյալ հայտարարությունը.

Դեսպան Լամբախի տարածաշրջան կատարած այցի վերաբերյալ զանգվածային միջոցների հաղորդումները ոչ բոլոր դեպքերում են վերարտադրում նրա իրականում հայտնած կարծիքները կամ Լեռնային Ղարաբաղի առճակատման առանձին հիմնախնդիրների վերաբերյալ տեսակետները»:

Դեսպանատան հայտարարության մեջ չի նշվում, թե որոնք են այն «վերարտադրությունները», որոնք բերել են Հայաստանի Հանրապետության «արդարացի քննադատությանը»:

Օգոստոսի 8-ի Բաքվի ռադիոյի հաղորդման համաձայն, պ-ն Լամբախն ասել է. «Ես վստահ եմ, որ ՄԱԿ-ի կամ ԵԱՀԿ անդամ ոչ մի պետություն չի ճանաչի Լեռնային Ղարաբաղն իբրեւ անկախ պետություն: Սակայն, հաշվի առնելով ազգերի ինքնորոշման իրավունքը, ԵԱՀԿ անդամ երկրները ճանաչեցին ԼՂ այնպիսի կարգավիճակը, որը ցածր է պետականությունից»:

«Ազատություն» ռադիոկայանի Բաքվի թղթակիցը օգոստոսի 28-ին հայտնել է, որ Ադրբեջանի նախագահ Ալիեւի հետ հանդիպման ժամանակ Լամբախն ասել է, թե իր երկիրը գտնում է, որ հակամարտությունը պետք է լուծվի Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության շրջանակներում:

Այս հայտարարությունները խստորեն քննադատվել են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արտգործնախարարության կողմից: Համաձայն «Ազատության» հաղորդման, Լամբախի հայտարարությունները քննադատվել են նաեւ ՀՀ արտգործնախարարի տեղակալ Վարդան Օսկանյանի կողմից:

Համաձայն «Ազատության» թղթակցի, այս բանավեճի կարեւորությունը որոշվում է նրանով, որ շուտով պետք է ընտրվի ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի նոր համանախագահը, որը կփոխարինի Ֆինլանդիային: Թղթակիցը գտնում է, որ Ադրբեջանը կցանկանար այդ պաշտոնում տեսնել Գերմանիային, մինչդեռ Հայաստանի համար առավել նախընտրելի է Ֆրանսիան, «որտեղ հայկական լոբբին ուժեղ է»:

ԱՇԽԱՐՀ

Թուրքիան ու Իսրայելը ռազմարդյունաբերական երկրորդ համաձայնագիրը ստորագրեցին

28 ՕԳՈՍՏՈՍ. BBC. «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ». Իսրայելն ու Թուրքիան այս տարի արդեն երկրորդ համաձայնագիրը ստորագրեցին ռազմարդյունաբերության բնագավառում: Հայտնելով այդ մասին, Թուրքիայի ԱԳՆ-ի ներկայացուցիչ Օմեր Ակբելը մանրամասների մեջ չխոսեց, նշելով միայն, որ համաձայնագիրը տնտեսական բնույթ ունի եւ որ նման համաձայնագրեր Թուրքիան ունի շատ երկրների հետ: Օմեր Ակբելն ասաց միայն, որ համաձայնությունը ստորագրել են Իսրայելի պաշտպանության փոխնախարար Դավիդ Իվրին եւ Թուրքիայի ռազմական պաշտոնյաներից մեկը: Ինչպես հայտնի է, այս տարվա փետրվարին Անկարան եւ Երուսաղեմը ռազմական համագործակցության մասին համաձայնագիր էին ստորագրել, ըստ որի Իսրայելի օդաչուները հնարավորություն են ստացել մարտական պատրաստություն ստանալ եւ զորավարժություններ անցկացնել թուրքական օդային տարածքում: Համաձայնագիրը խստորեն դատապարտեցին արաբական երկրները եւ Իրանը:

Թմրամոլների հիանալի ապատարկում Սվետլոգորսկում

28 ՕԳՈՍՏՈՍ. «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ». Վարակված ներարկիչների օգտագործման պատճառով բելառուսական Սվետլոգորսկ քաղաքում ԴԱՎ-ի (դիմադրողականության անկման վարակ) հարուցիչի վարակման բռնկում է տեղի ունեցել: Բելառուսում այդ հիվանդության դեմ պայքարի ղեկավար Վալերի Գլազովսկին հայտարարել է, որ վերջին մի քանի շաբաթվա ընթացքում Սվետլոգորսկում հայտնաբերվել են 400-ից ավելի ԴԱՎ-ով վարակվածներ: Ըստ Գլազովսկու, իրականում դրանց թիվը զգալիորեն ավելի մեծ է: Ելույթ ունենալով Մինսկում տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսում, Գլազովսկին ասել է, թե վստահաբար կարելի է պնդել, որ Սվետլոգորսկի բնակիչներից յուրաքանչյուր 15-րդը վարակված է ԴԱՎ-ով: Այդ համաճարակի բռնկումը նա կապել է թմրանյութերի փողոցային առեւտրի հետ, որոնցից ամենատարածվածը՝ կակաչի լուծույթը՝ հաճախորդներին հենց ներարկիչի մեջ է վաճառվում:

Թուրքիան Վրաստանի տարածքով գազատար կկառուցի դեպի Ռուսաստան

28 ՕԳՈՍՏՈՍ. «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ». Թուրքիան ծրագրել է Վրաստանի տարածքով գազատար կառուցել, որով պետք է փոխադրվի Ռուսաստանում գնված բնական գազը: Ինչպես Ֆրանս Պրես գործակալությանը հայտնեց թուրքական գազային ընկերության ներկայացուցիչը, ավելի քան հազար կիլոմետր երկարություն ունեցող եւ մեկ միլիարդ դոլարից ավել արժեցող գազատարի շինարարությունը կսկսվի հաջորդ տարի: Գազի մատակարարման մասին պայմանագիրը, ըստ որի 2010 թվականին տարեկան շուրջ 30 միլիարդ խորանարդ մետր գազ կառաքվի, կստորագրվի սեպտեմբերի վերջին:

Առաջինը քվեարկեցին Բոսնիայից դուրս գտնվող փախստականները

28 ՕԳՈՍՏՈՍ, BBC. 600 հազար բոսնիական փախստականներ, որոնք Բոսնիայի սահմաններից դուրս են գտնվում, այսօր կքվեարկեն ընտրություններում, որոնք բուն Բոսնիայում այս տարվա սեպտեմբերին տեղի կունենան: Ամենից շատ փախստական Գերմանիայում կա:

Հայաստանը կօգտվի «Ինտերնետից»

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ. ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի Հայաստանի գրասենյակից տեղեկացնում են, որ օգոստոսի 27-ին Նյու Յորքում ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի եւ կոմպյուտերային սարքավորումներ արտադրող խոշորագույն՝ Հյուլեթ Պակարդ ընկերության միջեւ ստորագրվել է համաձայնագիր, ըստ որի նախատեսվում է ստեղծել հաղորդակցության համակարգեր՝ զարգացող երկրների համար: Դա հիշյալ կազմակերպությունների միջեւ նախադեպը չունեցող համաձայնագիր է, որը կօգնի զարգացող երկրներին ստանալ անհրաժեշտ տեխնոլոգիաներ տեղեկատվության ասպարեզում, տնտեսական զարգացման, բնապահպանական, սոցիալական եւ այլ բնագավառներին վերաբերող տեղեկատվություն ստանալու կամ փոխանակելու նպատակով օգտվել «Ինտերնետ» համընդհանուր տեղեկատվական համակարգից: Կստացվեն նաեւ արդիական համակարգչային սարքավորումներ: Ծրագրից առաջինն օգտվելու են Մեքսիկան, Չինաստանը, Հայաստանը եւ Ֆիլիպինները: Համաձայնագրով նախատեսված սարքավորումները կտրամադրվեն ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի Հայաստանի գրասենյակի կողմից՝ Հայաստանի համար մշակված «Ինտերնետ» ծրագրի շրջանակներում օգտագործելու համար, մի ծրագիր, որը կընդլայնի արտաքին աշխարհի հետ Հայաստանի էլեկտրոնային հաղորդակցությունը եւ կամրապնդի համապատասխան ազգային կառույցները:

Զանգվածային հիվանդություններ Աշտարակում

ԱՇՏԱՐԱԿ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ. Աշտարակի կենտրոնական հիվանդանոցը վերջին օրերին լցվել է աղիքային խանգարումներ ունեցող հիվանդներով: Օգոստոսի 28-ի դրությամբ խանգարված է հիվանդանոցում գտնվող 62 հիվանդի մարսողական գործընթացը, ինչն ուղեկցվում է բարձր ջերմությամբ: Փորձագիտական խմբի նախնական կարծիքն այն էր, թե զանգվածային հիվանդության պատճառը խմելու ջուրն է, որի լաբորատոր փորձարկումները ցույց էին տվել թույլատրելի նորմերի խախտվածություն: Սակայն, դիտումները թույլ են տալիս ենթադրել, որ հիվանդության պատճառը ջուրը չէ, քանի որ միեւնույն ջրագծից օգտվող մի շենքի բնակիչները տուժել են, իսկ հարեւան շենքերինը՝ ոչ: Այժմ անցկացվում են ստուգումներ: Միաժամանակ ախտահանվում են ջրամբարները:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանում Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության դեսպանությունը հայտարարում է մրցույթ քարտուղարուհու թափուր տեղի համար: Ցանկացողները կարող են մինչեւ ս. թ. սեպտեմբերի 5-ը ներկայացնել հետեւյալ փաստաթղթերը.

1. Տեղեկանք կրթության մասին:
2. Ինքնակենսագրություն:
3. Աշխատանքային գործունեության վերաբերյալ տեղեկանք (եթե կա):
4. Երկու լուսանկար:

Թեկնածուն պետք է բավարարի հետեւյալ պահանջները.

1. Հայերեն լեզվի կատարյալ տիրապետում (կարդալ, գրել, թարգմանել):
2. Անգլերեն կամ ֆրանսերեն լեզվի տիրապետում:
3. Ռուսերեն լեզվի իմացություն:
4. Համակարգչով աշխատելու եւ գրամեքենայով մեքենագրելու հմտությունները պարտադիր են:
5. Ծանոթ լինի քարտուղարուհու եւ գրասենյակային աշխատանքներին:

Բոլոր նրանք, ովքեր մասնակցելու են հայտարարված մրցույթին, պետք է հանձնեն բանավոր եւ գրավոր քննություն: Ցանկացողները կարող են դիմել հետեւյալ հասցեով՝

«ՀՐԱԶԴԱՆ» հյուրանոց, 10-րդ հարկ:
Ժամը 9-ից մինչեւ 17-ը:

ԱՅԱՔՍ
ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

հրավիրում է Ձեզ օգոստոսի 31-ից սեպտեմբերի 14-ը կատարել անմոռանալի ճանապարհորդություն ուղիղ չվերթով

ԵՐԵՎԱՆ-ԿԱՀԻՐԵ-ԵՐԵՎԱՆ

Կահիրե	2 գիշեր
Խուրգադա	5 գիշեր (հանգիստ Կարմիր ծովի ափին)
Պորտ-Սաիդ	2 գիշեր
Ալեքսանդրիա	5 գիշեր

Էքսկուրսիոն ծրագիր Կահիրեում:
Սեուղը՝ օրը 2 անգամ:

Ուղեգրի արժեքը՝	865 $ համարժեք դրամով:
Մինչեւ 12 տարեկան երեխաներին՝	550 $ համարժեք դրամով:

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ – սեպտեմբերի 9–15-ը

Ուղեգրի արժեքը՝	900 $ համարժեք դրամով:

«ԱՅԱՔՍ» ՍՊԸ ցանկանում է Ձեզ հաճելի ճանապարհորդություն

ԵՐԵՎԱՆ, ՊՈՒՇԿԻՆԻ 43 Ա. ՀԵՌ. 53-15-73, 53-88-45

1996–97 ուս. տարվանից Երեւանում սկսում է գործել խորացված ուսուցմամբ, բազմապրոֆիլ «Մասիս» արտոնագրված մասնավոր ավագ դպրոցը: Դպրոցի ուսուցչական-դասախոսական կազմը՝ պրոֆեսորներ, դոցենտներ, բուհերի դասախոսներ եւ փորձառու ուսուցիչներ ստեղծում են միջազգային չափանիշների մի կրթօջախ, որի շրջանավարտները կկարողանան առանց մասնավոր պարապմունքների հաջողությամբ հանձնել բուհական ընդունելության քննությունները, կտիրապետեն անգլերենին, կսովորեն օգտվել հաշվիչ տեխնիկայից, կստանան ժամանակակից համակողմանի կրթություն: Ուսումը վճարովի է:

Դպրոցի 9-րդ եւ 10-րդ դասարանները կարող են ընդունվել հանրակրթական դպրոցի 8-րդ եւ 9-րդ դասարաններն ավարտած աշակերտները: Ընդունելությունը կատարվում է հարցազրույցի հիման վրա: Գործերը ընդունվում են մինչեւ սեպտեմբերի 15-ը:

Դպրոցի հասցեն՝ Երեւան, Ավան, Թումանյան փող. 3, թիվ 170 դպրոցի շենք:

Հավելյալ տեղեկությունների համար դիմել՝ հեռ. 61-09-30, 61-34-37, 61-63-21, 52-48-71, ֆաքս 3743907047

«ԱԼՅԱՆՍ» ՍՊԸ առաջարկում է

1. Օֆսեթային թուղթ ռուլոնով լայն. 84 սմ 68 գր. մ. քռ գինը՝ 1 տ- 1450 դոլար Կանադայի արտադրանք
2. Ստվարաթուղթ կավճապատված 300 գր. մ. քռ. թերթերով՝ 70x100 սմ 1 կգ- 573 դր.
Ստվարաթուղթ կավճապատված 300 գր մ. քռ. ռուլոնով՝ լայն. 70 սմ 1 կգ- 568 դր.

Հեռ. 52 16 00, 58 99 49, 52 93 00
Հասցե Տպագրիչների 9, 35/36

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաջարկի* եւ *պահանջարկի* մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սիրիուս»:

«Հայաստան» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 ... Պատվեր 2172 Տպաքանակը 4000 Ստորագրված է տպագրության 28. 08. 1996 Գինը 75 դրամ